

MAGYAR LAP

* 3 lei

Taxa postală plătită de
aprobările Dir. Gen. P.

HUNGARIA Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 162 (1604) szám * Péntek, 1937 augusztus 20

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Portugália megszakította a diplomáciai összeköttetést Csehszlovákiával

Hadianyagszállítások letiltása miatt állott elő a barátság- talan fordulat

Lisszabomból jelentik: A Havas jelentése szerint a külügyminisztérium szerdán a késő éjszakai órákban közleményt adott ki, melyben bejelentette, hogy a portugál kormány megszakít minden diplomáciai kapcsolatot Csehszlovákiával. A prágai portugál követ szerdán már elhagyta állomáshelyét és Bécsbe utazott. A liszaboni csehszlovák követtel közölték, hogy a nemzetközi udvariassági szabályoknak megfelelően az elutazásához szükséges előkészületek ideje alatt továbbra is diplomáciai mentességet élvez.

Londonból jelentik: A Reuter liszaboni jelentése szerint a Portugália és Csehszlovákia közötti diplomáciai viszony megszakadásának oka az, hogy a prágai kormány nem engedte meg azoknak a hadianyagoknak Prágából való kivitelét, amelyeket Portugália az egyik cseh hadianyaggyárban rendelt meg. A prágai kormány azzal az aggalommal indokolta a kiviteli tilalmat, hogy a kiszállítás engedélyezésével esetleg közvetve megsértene a spanyol eseményekbe való benemavatkozás tekintetében vállalt kötelezettségét.

A spanyolok javára való csempészes gyanuja megsértette a liszaboni kormányt

Lisszabomból jelentik: A portugál-cseh diplomáciai viszony megszakításáról kiadott hivatalos portugál közlemény részletesen változja az okokat, amelyek a portugál kormányt a kapcsolatok megszakítására késztették.

Portugália fegyverkezési tervének végrehajtása során — szól a nyilatkozat — nagyobb számú gépfegyvert rendelt Csehszlovákiában. Amikor a vételi szerződés úgyszólván már meg volt kötve, a prágai kormány hirtelen kijelentette, hogy a spanyol benemavatkozási egyezmény következtében a szállításról nem lehet szó. A portugál kormány, amelyet a prágai kormány közlése rendkívül furcsán érintett, maga részéről kijelentette, hogy a cseh kormány által felhozott ok semmiesetre se jöhet tekintetbe, hiszen Portugália maga is tagja a benemavatkozási bizottságnak. A cseh kifogás mögött más hatalmak befolyása és nyomása áll. E hatalmak meg akarják zavarni Portugá-

lia fegyverkezését.

A közlemény a továbbiakban a következőket mondja:

— A cseh kormány az ezután következő időben arra szorítkozott, hogy a kertelés póitíkáját folytatta. Egymást követték cseh államférfiak ellentmondó kijelentései, amelyekben azzal a kifogással állottak elő, hogy általános fegyverkiviteli tilalomról van szó. Végül pedig a cseh fegyverkezés fokozott szükségleteivel indokolták magatartásukat. Portugália nemzeti öntudata és büszkesége nem ismerhet el harmadik oldalról eredő befolyásokat és nem tűrheti tovább az ilyen kitérő, halogató és ellentmondásokban bővelkedő politikát, mert ez a politika sérti Portugáliát és ellentétben áll a diplomáciai szokásokkal. A portugál kormány legmélyebb sajnálatára kénytelen volt levonni a csehek magatartásából folyó következményeket.

Mussolini palermói beszéde előtt...

Az olasz miniszterelnök előre bejelentett „fontos mondanivalói” íránt világszerte feszült az érdeklődés

Rómából jelentik: Mussolini pénteki palermói beszédét feszült érdeklődés előzi meg. Tudvalevőleg a Duce már napokkal ezelőtt bejelentette, hogy Palermóban fontos mondanivalói lesznek. A beszéd tartalmáról egyelőre csak annyi bizonyos, hogy az nagy békeszózat fog lenni. Erre vall a *Stampa* cikke is, mely a következőket hangoztatja:

— Mussolini Palermóban megjelöli azt az utat, amelyen haladva meg lehet menteni az európai kontinenst. A béke és a rend azonban nem jelenthet mozdulatlanlanságot a fiatal népek számára, amelyek mozogni és fejlődni akarnak.

Gayda főszerkesztő a *Giornale d'Italia*-ban vezércikket ír Olaszország békeszándékairól.

— Az olasz erőt, — írja többek között — mely fegyverekben, valamint a földközi-tengeri és alpesi pozíciókban jelentkezik, ama szolgál-

atok szerint kell megítélni, amelyeket ez az erő a világ és Európa békéjének és egyensúlyának, valamint Olaszország nagy és kis barátainak tehet. A fasiszta Olaszország büszke fegyveres erejére, mégis jobban, mint valaha, a békére vágyik. Arra a békére, amely nem utópia és üres szölamokon, hanem a jogok kölcsönös elismerésén és igazságon alapszik. Ez nagyon fontos akkor, amikor nyugaton és keleten egyaránt dörögnek az ágyuk; két teljesen ellentétes területen, amelyek azonban egy pontban megegyeznek: és pedig abban, hogy ugyanazok a felforgató erők, amelyek Spanyolországban meg akarják semmisíteni a nemzeti erőket, Kinában is az ellen a civilizáció ellen törnek, amelyet Japán nyugati eszközök segítségével fel tudott építeni.

Szent István napján

Prohászka Ottokár püspök
elmélgedéseiből

a) Szent Istvánban a középkori mély, alázatos kereszténység lépett föl a magyar történelem színterére. Az a kereszténység mélyes-egyes törekvés volt a végtelenbe s örökkévalóba, mely az egész európai emberiséget lefoglalta egyházával, római császárságával, királyságával, énekeivel, művészetével, társadalmával, könyörületességével, goth dómjaival, kereszt-hadaival s mely tetőpontra emelkedett főleg a XII., XIII. században. Szent István a XI. századbeli kereszténység megtestesülése volt; papja, királya, prófétája népeinek; kinek hitéből s buzgalmából milliókra áradt élet. Azoknak a radikális embereknek fajtájából, kiket Renan az ujkor szocialdemokratáihoz mert hasonlítani, kik egy gondolatnak élnek s annak az egész világot meghódítani akarják.

b) A középkori kereszténység a lelki szegények vallása, azoké az embereké, kik fölértették, hogy a Végtelennel szemben senki sem gazdag; mindnyájan koldusok vagyunk. Nemesak koldusok, de bűnösök is, kiknek egy reményük van, a kegyelem; boldogulásukhoz egy útjuk, az ima s az erény. Ezek az emberek gyöngédek lettek a kereszt tövében, mint a gyermekek; tudnak sirni, mint a veronai síkon az a 20.000 ember, kik Vicenzai János beszédét hallgatták s egymás nyakába borulva kibékültek. Az a harcias középkor szeretett sirni; sirni énekeiben, sirni goth domjaiban; azoknak a hősöknek, kik embert egy csapással kettészelték, megrepedt a szíviük Jeruzsálem láttára. Az első ezredvég kiváltkép a penitenciának korszaka volt; Szent István korában várták a világ végét s a kereszténységen végigvonaglott az önsanyargatás vágya. Szent István a kereszténység ez ünnepélyes hangulatában ült a királyi trónon; koronája emlékeztette őt Krisztus töviskoszorújára; kormánypalcája pedig arra a győzelmes fára, mely a menny kapuit megnyitja. Szent István király e gyöngéd, bánkódói engesztelő kor gyermeke volt. Szomjúhozza a megaláztatást; éjjel titkon körüljár, végzi az irgalmasság gyakorlatait; félreismerik, gyalázzal borítják, ez mennyei örömmel tölti el szívet. Kezeit csókolta becs-mérlőinek s mély tiszteletből Krisztus szegénysége iránt a koldusoknak. Szent testvérségben simult a barátokhoz és valamint a középkor legnagyobb lovagja és királya, IX. Lajos, távol Afrikában haldokolva, szülőföldje szent pástorleányának, Genovénának ajánlja lelkét: úgy a koronát szerző, trónt alapító, törvény alkotó István a szegények imáiba ajánlja magát, koronáját pedig a szent Szűznek!

c) S amely szép keresztény király, oly vitéz harcos és hős volt Szent István. Nincs eszme, mely oly hőst állított a világra, mint a kereszténység. A kardra áldást az Istenől kértek s fegyvereiknek biztos győzelmet bójtben és imában kerestek. Montforti Simonnal rohantak egyenlőtlen harcokba, ha mondhatták vele: „Az egész egyház imádko-

zik értem, nem hátrálhatok." Ők állítottak föl eleven sáncokat domború mellükkel a barbárság előnyomulása ellen; a középkori csaták az eretnokség, a pogányság, tatár, török s a mókrok ellen egyaránt a kultúra s a kereszténység ünnepei, keresztény hősök vérével pirosra festvék a történelem nagy naptáiraiban. —

Magyar kereszténység, ilyen a te Szented, hősd! Ime, angyalomat küldöm neked, ki vezessen. — mondja róla is az Isten. Ajkairól hangzik a patriarkális áldás, mely boldogságot ígér, ha a jelenbe beleviszük a multnak hitét, erkölcsét, erejét, a hit fényét... az erény termékenységét..., a jellem erejét.

Hivatalosan is összehívták az Országos Magyar Párt idei nagygyűlését

Szeptember 3-án lesznek a szakosztályi ülések, 4-én pedig a nagygyűlés. — 25 százalékos kedvezménnyel lehet utazni a nagygyűlésre

Cluj. Saját tud. Annakidején beszámoltunk arról, hogy az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa elhatározta a párt országos nagygyűlésének az összehívását. Most a pártközpont valamennyi tagozatának szétküldte a hivatalos meghívót is, a következő szöveggel:

Valamennyi vármegyei és törvényhatósági városi tagozatnak, elnöki tanács és intézőbizottság t. tagjainak.

Meghívó.

Az Országos Magyar Párt folyó évi szeptember hó 4-én, délelőtt 10 órakor St.-Gheorghén a „Kolezakeri” nagytermében tartja nagygyűlését, melyre a vármegyei és törvényhatósági városi tagozatok képviselőit, az elnöki tanács és intézőbizottság tagjait, a szervezeti szabályzat 26. §-a értelmében, tisztelettel meghívjuk.

Cluj, 1937. augusztus 18.

Dr. gr. Bethlen György sk. Dr. Deák Gyula sk.
elnök. főtitkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és előterjesztések.
2. a) Az intézőbizottság jelentése a párt működéséről. b) A parlamentári csoport jelentése.
3. A szakosztályok határozati javaslatainak bejelentése.
4. Tisztújítás.
5. Indítványok, melyek 8 nappal a nagygyűlés előtt bejelentendők.

A nagygyűlést megelőző napon, szeptember 3-án a párt szakosztályai és pedig a közművelődési, kisebbségi és közgazdasági szakosztályok tartanak nyilvános ülést, melyen a szakosztályok tagjain kívül a nagyközönség is résztvehet, sőt kívánatos is, hogy mennél nagyobb számban résztvegyen. Az egyes szak-

Épül már a Budapesti Oszti Vásár és Országos Kézművesipari Kiállítás

Megírtuk már, hogy Budapesten szeptember 2-20-ig nagyszabású Lakherendezési Vásárt, Országos Kézművesipari Kiállítást és Aranykoszorús Mesterversenyt rendeznek. Mint Budapesti tudósítónk jeleníti a vásárra és kiállításra már több mint ezer kiállító jelentkezett és hogy a városi Iparcsarnokban és környékén már javában folyik a grandiózusnak ígérkező vásár építkezése. Ami lakherendezési cikkekben csak új és modern, amit a kézművesipar csak remekelni tud, az mind kiállításra és vásárra kerül, a legkiválóbb mesterek pedig csodálatosnál-csodálatosabb remekművekkel versenyeznek majd az aranykoszorús mester díszes és rájuk nézve felbecsülhetetlen értékű címéért. De mert a vásár különleges és tanulságos nagy látványossága mellett rendkívül kedvező bevásárlási alkalom is, máris

óriási érdeklődés mutatkozik iránta, valamint a vele kapcsolatos Országos Kézművesipari Kiállítás és aranykoszorús mesterverseny iránt is.

A magyar vasutakon 50%/os utazási kedvezményt élveznek a látogatók, akik előzetes vízumváltás nélkül utazhatnak az alkalommal Magyarországra. A kedvezmények már augusztus 22-én érvénybe lépnek, az odautazásra szeptember 20-ig, a visszautazásra pedig szeptember 2-től 30-ig érvényesek. A vásár látogatói részére a C. F. R. vonalain is lesz alkalmasint megfelelő utazási kedvezmény. Az utazási igazolványokat az Európa utazási iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda fiókjai fogják már e hó közepétől kezdve árusítani és ilyen utazási igazolványt bárki szerezhet magának személyenként 150 leiert.

Finn mozaik

Írta: Papp István

II.

Ki ne tudná manapság, hogy a finnek rokonai a magyaroknak! Azt azonban már valószínűleg kevesebben tudják, hogy a tudomány a legújabb időkig csak nyelvokonságot emlegetett. Ez a nyelvokonság pedig maga is meglehetősen távoli s bizony a mi édes magyar anyanyelvünkkel épügy nem megyünk semmire a finn rokonok közt, mintha — mondjuk — a busman négernek földjére vetett volna a sors bennünket.

S mégis van ott valami a levegőben, van valami az emberekben, ami családásba ejti a Finnországba vetődött magyart. S ami miatt úgy érzi, mintha hazai földön járna, testvérek között élne.

A finnek valamennyien szőke, kékszemű, középtermetű emberek. Ahhoz a balti ember-típushoz tartoznak, amelyből — az embertan legújabb kutatásai szerint — a magyarság legnagyobb százaléka is való. Ha Helsinkitől végigmegy az ember, mintha csupa ismerős, csupa szőke magyar jönne vele szemben. Mintha a magyarok közül a szőkéket mind áttelepítették volna Finnországba. Nem csoda, ha a feleségemet mindenki finn nőnek nézte a rokon országban s úgy beszéltek rólam az egész városban, mint arról a magyarról, aki Finnországban találta meg élete párját.

S én valóban úgy tapasztaltam, — már amennyire ilyenfajta tapasztalatokat az adott

viszonyok között egyáltalában szerezhettem, — hogy a finn hölgyek minden hirtelen szőkeségük ellenére is éppoly eleven temperamentumuak, mint a mi magyar hölgyeink; tekintetük — az az ártatlan angyali kékség — éppoly melegen tud simogatni, mint a magyar nő szemé villanása: s éppannyi okosság, értelem, intelligencia, kedvesség és figyelmesség árad minden mozdulatukból, mint az életrevalóságával párját ritkító magyar asszony viselkedéséből.

A finn férfi viszont úgy tűnt fel nekem, mintha egész világ választaná el magyar testvérétől. A finn férfi nyugodt, egyenes energiával, szívós akarattal végzi életfeladatát; nem siet, de el sem kósik soha; egykedvű és békés; nehezen lelkesül, de ha egy eszme megfogta, egész életét annak szolgálatába állítja — póz és mellvergetés nélkül. Csupa olyan vonás, amely mi közöttünk — hirtelen lelkesülő, de még gyorsabban kétségbeeső, zseniális sziporkázású, de hamar lehanyatló, a halálos szeretet és a még halálosabb gyűlölet közt hanykódó magyar férfiak között — oly ritkán található fel.

Finnország ma a nyugalom és a jólét hazája. S ezt nemcsak mi magyar vándorok veszünk észre első tekintetre, tudják ezt maguk a finnek is. A turkui egyetem egyik fiatal előadója mondta nekem:

— Én — hála Istennek — egész a legutóbbi időkig nem tudtam, mi a nyomor. Sohase találkoztam vele, legfeljebb könyvekből, hírből ismertem. Saját szememmel akkor láttam először, amikor néhány hónappal ezelőtt Németországban jártam. Azóta tudom csak, mi az emberi nyomor.

A társaságnak egy másik tagja, a turkui

egyetem finn nyelvészeti tanszékének professzora komolyan fűzte hozzá:

— Bizony, nem tulzok, ha azt állítom, hogy Finnország ma Európának leggazdagabb orszaga.

Ez nagyjában találkozott az én saját megállapításommal. Reánk, hajszolt idegzetű magyarokra gyógyító hatást tesz a megelégedett finn arcok látása. Az egyik, Finnországba vetődött fiatal hazánkfia mesélte el egyszer nekem, milyen változást idézett elő lelkivilágában a finn szellemi létkör.

— A szüleim nagynehezen kitanítottak. De már egyetemi tanulmányokra nem gondolhatam, bár tanáraimtól is megcsodált nyelvtudásom arrafelé húzott. Az apám így szólt hozzám, ahogy leérettségiztem: „Fim, én most már nem gondolhatok tovább veled. Elég nekem az élettől birkózni amúgy is. Iparkodjál a magad lábán megállani”. S én — folytatta a finn révbé jutott magyar — elindultam világgá. A szerencse Finnország felé vezetett. Most bejárom a helsinkit egyetemre, — tandíj nincs, beiratási díjat is csak egyszer kell fizetni az egyetemi tanulmányok alatt — amellet nyelvleckéket adok írok egy-két újságcikket hébe-korba s kitűnően megélek. Eleinte — igaz — sok nyomorusággal kellett megküzdenem, de az emberek arcáról tükröződő béke és nyugalom és ember-szeretet már akkor kárpótolt mindenért. Otthon a hajszás élet előbb-utóbb az öngyilkosságba vagy valami más meggondolatlanlásba sodor: itt idegeim meggyógyultak, s a boldogság is biztatón közelget felém. Egy-két év még és megfósulok. Feleségül veszem azt a kis finn leányt, aki első perctől kezdve mellettem áll.

FLINTKOTE

ideális szigetelő anyag, mindennemű nedvesség és rozsdá elleni szigeteléshez, különösen bevált beton fedeleknél, balkonoknál, teraszoknál, vízhatatlan padlózatnál.

FLINTKOTE

Shell készítmény.

A valódi Flintkote anyagot közvetlenül a romániai vezérképviselőt:

FRAJII KLEINER

BU-CUREȘTI, STRADA CULMEA VECEA, 2
GALAȚI, STRADA MARE, 75, szállítja.

Kifogástalan munkákat eszközöl:

ORADEA: ING. STEFAN PINTER, Str. Barfîtu, 4
ING. RICHARD POLDES, Str. Avram Iancu, 13

osztályokban a magyar népkisebbség legérettebb kérdéseit világítják és vitatják meg az előadók és felszólalók.

Bizonyos, hogy a Magyar Párt idei nagygyűlése érdeklődés és méltóságteljeség szempontjából méltán sorakozik majd az előző nagygyűlések mellé. Egyébként a nagygyűlésen való részvételt az is nagyban megkönnyíti, hogy St.-Gheorghera, mint fürdőállomásra, 25 százalékos vasuti díjkedvezménnyel lehet utazni.

Santander elfoglalása küzöbön áll

A spanyol nemzetiek a vörös védősereg felét már megadásra kényszerítették

Valencia a vörös hadsereg újjászervezésével kísérletezik

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti csapatok Reinosából újabb tíz kilométernyi előhaladást tettek Santander felé. Előhaladásuk során most már Santiurde városához értek és ezt a városkát is elfoglalták.

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti rádióállomás jelentése szerint a nemzeti hadsereg harapófője egyre szűkül Santander körül. Egy francia újságíró jelentése szerint

Santander védőseregének 60 zászlóalja 40-re csökkent, mert az elmúlt napokban a nemzeti haderő 20 zászlóalját ugyiszólván teljesen megsemmisítették. A védősereg megmaradt 40 zászlóalja visszafelé húzódott Santander irányában. A védősereg négy zászlóalja, melyet körülvettek a nemzetiek, megadta magát. További körülzárt négy zászlóaljának a helyzete szintén reménytelen. Santander elfoglalása küzöbön áll.

A spanyol vörösek huszonkétnapos támadó hadműveletének kudarca miatt válságos a valenciai kormány helyzete

Moszkvát hívták segítségül

Berlinből jelentik: Itteni lapközlemények szerint a brunetei szakaszon szenvedett nagy vereség válságos helyzetbe hozta az egész vörös hadsereget, valamint a valenciai kormányt. Ez a vereség egy 22 napos hadműveletnek volt az eredménye, melyet azért indítottak a Miaya tábornok javaslatára, hogy a nemzetiek bilbaói diadalát ellensúlyozzák és a nemzetiek Madrid körüli övezetét szűkítjék. A vöröseknek voltak is kezdeti sikereik, de aztán a nemzetiek javára fordult a hadiszerecsene. A nagy hadműveletben

összesen kétszáz ezer ember küzdött egymás ellen, s 22 nap múlva a nemzetiek 1500 négyzetkilométernyi térfelületre jutottak, Bruneténél teljesen szétmorzsolták a vöröseket és a Madrid-Valencia közti összeköttetést fenyegetik.

Akkor Miaya tábornokot a vörös kormány menesztette, de ennek később sikerült a vereség miatti felelősséget Lister tábornokra hárítania. Ismét Miayara bízták az újjászervezést, s közben a valenciai kormány Moszkva

hathatósabb segítségért folyamodott. Az egész válság mögött két marxista spanyol vezetőnek az egymás elleni vetélkedése volt a legsúlyosabb meghatározó. Az egyik Pietro, a másik Largo Caballero, mindkettő névleg szociáldemokrata, de tényleg két irány képviselője. Pietro a mérsékelt népfront-politikát akarta, míg Largo Caballero az anarchistákkal akar együttműködni. A kommunistáknak az anarchisták alkalmatlan vetélytársak, s így Moszkva rendelkezésére májusban Largo Caballero és anarchistáit kitették a vörös kormányból, míg a kormány vezetését Negrin vette át, ki mögött tulajdonképpen Pietro a valenciai kormány mostani igazi feje.

Az új vörös kormány mindenképpen harci sikert akart, hogy magát megerősítse. Ezt nem érthette el, s most Caballero és hívei mindenütt erős belső nyugtalanságokat idéznek föl a Pietroék kormányzása ellen.

Hogy a visszahívott Miaya és a több segélynyújtásra kért Moszkva hogyan tudja a spanyol vörös hadsereg eddigi összeomlását helyrehozni, attól függ a

biztatott, bátorított s embert faragott belőlem.

Ez a történet jutott eszembe s a finn professzor szavaira s így válaszoltam neki:

— Azt magam is jól látom, hogy Finnország sem anyagi, sem lelki nyomort nem ismer. Azt sem vettem soha komolyan, ha a finn lapok a munkanélküliség növekvő méreteiről s a megoldás módjairól számolnak be. Ez itt csak muló divat, nem a nyomor kopogtatása. Egyet azonban nem értek. Honnan ez a nagy jólét, mikor Finnország csupa kopár szikla vagy pedig tó és mocsár. A főzések itt díszes üvegházi növény, a silány gabona és az igénytelen burgonya is csak itt-ott tud megteremni. S a föld méhéből sem özönlenek elő a rejtett kincsek: Finnországnak nincsenek aranybányái, nincsenek gyémántmezői, még csak vasa és kőszene sincs. Honnan hát ez a jólét, amely nem ismer éhséget és rongyosságot, rablást és gyilkolást, munkanélküliséget és tülekedést?

És a komoly finn professzor megmagyarázta a finn gazdagság titkát. Finnország hatalmas területe erdőségekkel van borítva. Ha csak egy négyzetméternyi szigetecske emelkedik ki a tóból vagy tengerből, az már fával van benőve. A legkopárabb sziklán is megveti lábát az örökzöld fenyő: széteresztí gyökereit, hogy a sziklahasadékban meggyülemelő vékony talajrétegben megkeresse a táplálékát. Idáig én azt hittem, hogy a fenyves Finnországnak csak költői pompája, pompázó ünnepi ruhája, amely arravaló, hogy regéket susogjon a finn paraszt lelkébe: rejtelmes regéket a világ teremtéséről; az agg Väinämöinen lantosról és bájos szerelméről, Ainóról; Sampórol, az öldöklő hadi számról és a Kalevala sok máé édes-bús törté-

netéről. Pedig a finn erdő nemcsak költőiség, nemcsak muzsika, nemcsak üzenet a multból, hanem amellét kézzelfogható valóság, anyagi érték. Ez adja a finnek szellemi frissességét, acélosságát, de anyagi erőt is.

Kiirthatatlan rengetegek szolgáltatják a finneknek a fát. S a finn életrevalóság — amely virágzó kultúrát teremtett a jég és a hó és a dermesztő hideg hazájában — sokféleképpen értékesíti a mesélő erdőt. Nemcsak tűzel a fájával, nemcsak villaszerű lakóházait építi belőle, hanem modern felszerelésű gyáraiban rengeteg mennyiségű és elsőrendű minőségű papírt gyárt belőle. S az óriási méretű uszó faalkotmányok, a finn hajók, a földgömb tulsó felére is elszállítják a jó és olcsó finn papírt. Hatalmas papírkivitelük van a finneknek Ausztráliába és Dél-Amerikába, s ami még ennél is többet mond: a nagy angol napilapok finn papíron jelennek meg.

És a békének meg a munkának erre az istenáldotta országára előreveti sötét árnyékát az orosz kolosszus. Karjalból, az orosz határok közt rekedt finn lakosságú földről és más területekről tömegesen űzik át az oroszok a békés finn polgárokat. Vagyonukból kiforgatják, földönfutóvá teszik őket. S a koldusbotra jutott karjalaiakat és inkeriek az anyaországba hozzák el bánatukat és nyomorukat.

S Finnország felett hétről-hétre megjelennek a szovjet repülőgépei. Nyugodtan cirkálnak a magasban, kényelmesen végzik megfigyeléseiket s a maroknyi finn nép megremeg: „Mi lesz, ha egyszer az orosz kolosszus megindul?”

(Folyt. köv.)

A háziasszony leghasznosabb segédeszköze — a gyümölcsöt és gyümölcszörpök frissentartására és konzerválására — a

„Bayer“ Salicylsav

Minden szaktüzletben kapható (gyógyszertárakban, drogériákban).

A „Bayer“ név és a Bayer kereszt kezeskednek a sohasem változó kifogástalan minőségért.

„ROMIGEFA“ S. A. R.
BUCUREȘTI I. STRADA BREZOIANU 59.

Pietro-féle vörös kormány sorsa. Együttal az is, hogy a kommunisták maradnak-e tovább is a valenciai kormány drótonrágatói, vagy az anarchisták kerülnek fölü.

A Miaya-féle új hadsereg-szervezésről az a hír van, hogy valamelyes látszat-fegyelmet sikerült abba belehozni, de ez nagyon törekeny és a hadszíntér mögötti ellentétek miatt minden ilyen szervezés hiábavaló.

A VALENCIAI LAKOSSÁG TÜNTET. MIAYA TÁBORNOK GYŐZELEMMEL BIZTATJA A KÉTSÉGBEESÉTEKET.

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint a valenciai lakosság állandóan heves tüntetéseket rendez és azt követeli a kormánytól, hogy mondja meg a valóságot a katonai helyzet tekintetében. A valenciai kormány összehívta a törvényhozást, ez azonban nem kezdheti meg munkáját, mivel a képviselők nem jelentek meg.

Londonból jelentik: A „Daily Herald“ című munkáspárti laphoz érkezett közlés szerint a spanyol köztársasági kormánycsapatok teljesen átszervezték. Az átszervezés munkáját külön tiszti bizottság végezte. Új nagy néphadsereget állítottak fel, amelynek létszáma félmillió ember. (!) Az előbbi hadseregből 300 ezer embert kielejtettek, az újonnan szervezett haderőt pedig a legmodernebb fegyverekkel látták el. Miaya tábornok visszatért Madridba és ebből arra következtetnek, hogy a köztársaságiak nagyszabású támadásra készülnek a főváros környékén. Miaya eddigi jelszavát: „nem győzünk“ — erre a jelszóra változtatta: „győzni fogunk.“

Hodzsa és Tatarescu találkozója

Bucuresti. Saját tud. Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök Tatarescu miniszterelnök meghívására szombaton, 21-én Sighetul-Marmatieire érkezik, ahonnan a román miniszterelnök társaságában kirándulást tesz a bucovinai hegyekbe. Másnap a csehszlovák miniszterelnök visszautazik Csehszlovákiába.

Hivatalos körök ennek a kormányfői találkozásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert ezen fogják megbeszélni a tizenegy nap mulva Sinaiban összeülő kisanant-értekezleten napirendre kerülő kérdéseket.

Szent István képmása a képzőművészetben

Egy év múlva lesz kilencszázadik évfordulója annak, hogy Szent István király 1038 augusztus 15-én meghalt. Nemcsak a keresztény magyar királyság megalapítója volt ő, de a keresztény magyar léleké is, amelyet Szent István emelt fel a katolicizmus magasságába s az általa alapított egyházak ma is hirdetik, hogy a világtörténet nagy országszervezői közé tartozott, akik századokra irányt szabtak népük fejlődésének. Főműve: az egyházi tartományok felállítása és a vármegyék szervezése alapjában ma is fennáll s számtalan kép, szobor és templom hírdeti emlékét.

A képzőművészet nagyjai mindig szívesen festették meg, vagy vésték márványba Szent István alakját, bár hiteles kép róla nem maradt fent és csak történelmi leírásokból ismerjük a nagy király alakját. Az egyetlen, egykoru, bár kevés egyéni részletet mutató képmását a székesfehérvári Mária-egyház számára 1031-ben a király és a királyné adományából készült s ma koronázópalástul szolgáló miseruha őrzi.

Ezen a paláston Szent Istvánt a latin nével jelölt, köralakú hímezett képen korszerű fejedelmi viseletben látjuk, jobbáiban lándzsát, baljában kereszttel díszített országalmát tart. Jobb vállára és a balkarjára csattal összefogott palást borúl, testét övvel összefogott öltöny fedi, fején pedig keresztágakban végződő és drágakövekkel díszített korona.

Nyílt, nagy szemű méltóságot tükröznek, hosszúkarc arcán, amennyire a palástképen kivethető, szakáll és bajusz nincsen. Ezzel az ősrégi képpel szemben a szepesmegyei zsegrai templom XIII. századból való falképén Szent István összes szakállt visel, amely arca egész alsó részét eltakarja. Balkezében ott van a kereszttel díszített országalma s bizánci öltözet símul nem magas alakjára.

1475 körül keletkezett az az oltárkép, amelyik a mateoci templomban Szent Istvánt és Szent Imrét ábrázolja, az orvgyilkos jelenettel. A lőcsei Szt. Jakab-templom képén a Hiszekegy parafrázisán több magyar szent között Szent István alakja is kivethető.

Miniatűrös kódexeinkben igen gyakran fordul elő Szent István s az életéből vett jelenetek. A legrégebb ezek között a Bécsi Képes Krónika, amelynek egyik jelenete a Hartvik-legendára vezethető vissza. Ezen a képen Szent István, a vértanú, koronát nyújt a királynénak, aki ölében tartja glóriával övezett fejű gyermekét, Istvánt.

A külföldi ábrázolások között a legrégebb a nápolyi Donna Reginabeli, Pietro Cavallini egyik tanítványától. Ez is a legjelentékenyebb ilyen munka.

Szent István szobrai

1370-ben — mint ezt Miskolczy István leírásából tudjuk, — aki 1609-ben látta ezeket a szobrokat, — hatalmas Szent István-szobor állt az oradeai egykori székesegyház előtt, a mai várudvaron. Ezt a szoborművet Szent Imrével és Szent Istvánnal együtt a híres Kolozsvári testvérek, a XIV. század legnagyobb művészei mintázták. Ezek a művek a török-dúlások alatt elpusztultak. A treiscaune-megyei Baraoton a róm. kat. templomban a Jó Pásztor, Keresztelő Szent János és Szent Lőrinc szob-

rai mellett áll Szent István szobra is, az 1760-as évekből; az odorheiu-megyei Căpâlnița pedig 1797-ből áll egy primitív Szent István-szobor a róm. kat. templomban.

Szent István ábrázolása az újabb korban

Az egyházi művészet nem hanyagolta el a hálás témát: Szent István ábrázolását a XIX. században sem. Igen sok szép festmény, fres-

kó, üvegkép, sőt szobor is készült a nagy királyról a modernebb korban is. A legszebb művek kétségtelenül azok, amelyeket Székely Bertalan (a pécsi székesegyházban), Benczur Gyula (Vajk megkeresztelése és a budapesti Bazilikában levő nagy képe) és Roskovits Ignác (a budapesti Mária kongregáció épületében levő képe) festettek.

Igen szép az a lovasszobor is, amelyik a budai Mátyás-templom előtt áll és Stróbl Alajos ihletett vésője alól került ki. Finom és szép szobor a Bazilika főoltárán álló is.

Ezeket a művészi Szent István szobrokat, képeket augusztus 20-án minden magyar lélek felkeresi és arra a nagy királyra gondol, aki a krisztusi hitet nemcsak tevékenyen elterjesztette, de halála után 900 évvel is megerősíti a magyar lelkekben. (H. Ö.)

Kettős ünnep egy székely községben

Százhat székely hős emlékoszlopának ünnepélyes felavatása

Ujjáépítették az apostol-fejedelmek száznegyven éves capalnițai templomát

Odorheiu. Saját tud. A kies Homoród-fürdő tulajdonosa, a Hargita messzire tekintő fensíkján fekvő Căpâlnița község már ismételtén fényes tanujelét adta annak, hogy mélyen átérzi a költő ama mondásainak jelentőségét, hogy a boldogsághoz nem elég csak a jelen, hanem a múlton épül az s az emlékezeten.

Ennek a nagy gondolatnak hódolt a község buzgó és vallásos népe akkor, amidőn az 1797-ben épült s az apostolfejedelmek tiszteletére szentelt templomát, melyet az idők viharai 140 esztendő alatt megviseleltek, Hermann György odorheiu-i templomfestőművésszel újrafestette. A nép nem elégedett meg azzal, hogy Szabó János esperes, buzgó plébánosa erre a célra segítséget kért az egyházi főhatóságtól, hanem magára is rovatalt vetett ki s abból olyan tekintélyes összeg gyűlt össze, hogy nemcsak az Istenházát tudta széppé varázsolni, hanem a templommal szemben lévő térségen egy gyönyörű trachit emlékoszlopot is emelt a világháborúban hősi halált halt 106 căpâlnițai székely vitéz emlékének.

A templom újrafestésének és a hősök emléke felavatásának kettős ünnepét ragyogó szép időben, most tartották meg sokáig emlékeztető, megható ünnepség közepette, amelyen résztvett Sándor Imre pápai kamarás, a kerület érdemes főesperese is. Az ünnepség istentisztelettel kezdődött. A zsufolt templomban bevezetésül Sándor Imre főesperes mondotta az ünnep jelentőségét fejtegető szentbeszédet.

— Nagy dolog és szép dolog templomot emelni, de nem kisebb kötelesség — úgy mond — az ősök verejtékével emelt templomot úgy fenntartani, hogy az mindig olyan legyen, amilyennek az Istenháznak lennie kell.

Beszéde végén végigjárta a kívül és belül gyönyörűen megújított templomot és az ájtatos hívőserget szenteltvízzel meghintette, majd pedig Szabó János helyi esperes-plébános és Lakó János vláhițai plébános segédletével ünnepélyes misét celebrált.

Mise után a papság és közönség körmenetben a hősök hatalmas emlékoszlopához vonult, melynek márványlapján már messzire olvasható a 106 hősi halált halt székely vitéz neve. Az emlékoszlop felszentelésének ünnepélyét Szabó János esperes, helyi plébános nyitotta meg gondolatokban gazdag beszéddel. Sándor Imre kerületi főesperes pedig felszentelte az emlékoszlopot és gondozásra átadta az egyház- és politikai községnek.

Ezután a Királyhimmusszal kezdődő és a Pápai himnusszal végződő megható ünnepély folyt le, melynek keretében Elekes Imre és Simó István költeményt adtak elő. Elekes Imre Szabó János esperes alkalmi költeményét szavalta, amely könnyeket csalt a szemekbe. Hatásos volt P. Jánosy Béla Trilogja, amelyet József Ignác, Benedek Katalin és Molnár Ferenc adtak elő. A kettős ünnepség jelentőségét fejtegető alkalmi beszédet Fazakas József igazgató tanító mondotta.

— Kettős ünnepet ülünk, — mondotta. — Az egyik tény, amit ünnepelünk, templomunk megújítása. Ez első szent kötelességünk volt, mert az Istenháznak nemcsak nagyságával, de szépségével is ki kell válnia a község többi épülete közül.

Majd köszönetet mondva Sándor Imre főesperesnek és Szabó János esperesnek, a templom megújítása körül kifejtett fáradozásaikért, az emlékoszlop létesítésének történetét ismertette. Kitént, hogy az eszmét id. József Ignác, a község tiszteletreméltó férfja vetette fel s a kivitelben neki segítettek: Molnár Ferenc, Ferencz Árpád, Molnár Jakab, Dobos Ignác és ifj. József Ignác fiatal székely legények, Benedek L. Kálmán, Lőrincz Elek gazdálkodók és mások.

Căpâlnița derék népe szép munkát, példaadó munkát végzett Isten dicsőségéért s a hősök emlékének megbecsüléséért. A példa követésre vár! B. L.

Kühnelt-Leddihn Erik

Jezsuiták Nyárspolgárok Bolsevikik

Az apokaliptikus orosz titok, az ellene küzdő misztikus front grandiózus regénye.

Ara 120 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál.

Élet — regény.

Hét ősz, egy tavasz

Hét asszony-élet, hét ősz, küzdelmes élet mutatja be az irónó: NAGY DA, finom megfigyeléssel és sok közvetlenséggel egy fiatal leány napsugaras boldog életének nek kapcsán.

Ara 35 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Fogkőellen Solvolith

A fogpép, amely természetes KARLSBADI Forrást tartalmaz habzó szappanmentes

Még borzalmasabb harcot várnak Sanghaiban

Szerdán este új összecsapás kezdődött az ellentétek között. — A külföldi nagyhatalmak menteni akarják a nemzetközi negyedét

Sanghaiból jelentik: Külföldi megfigyelők szerint csak ezután indul meg igazán a küzdelem Sanghai birtokáért. A 3 és félmillió város a legközelebbi napokban még borzalmasabb és elszántabb harcok színhelye lesz. A kínai és japán csapatok kedd délután óta készülődnek a nagy összecsapásra. A nemzetközi terület japán részén

két hadihajóról nagyobb japán matrózcsapat szállt partra és ezeket még további nagyobb csapatok követik. Kínai jelentés szerint a kínaiak csapattesteket vonnak össze az északi pályaudvar körül és a legnagyobb ellenállásra rendezkednek be.

Szerdán este 8 órakor újból megkezdődött a gégyezés. A „Central News” szerint egy japán repülőgép a csenhui kínai kórházat bombázta. Öten — köztük a főorvos — súlyosan megsebesültek. Csapej háza lángokban állnak.

Vadászat egy ejtőernyős kínaira

Sanghaiból jelentik: Szerdán izgalmas jelenet játszódott le japán terület felett, majd az utcákon. Egy kínai repülő bombázni akarta a japán negyedbeli helyőrség főhadiszállását. (A „Central News” című kínai sajtóiroda is újabban megcáfolta, hogy ezt a főhadiszállást a kínaiak elfoglalták volna). A támadó kínai gépet egy japán vadászrepülőgép és a japán tüzérség megrongálta, s az zuhanni kezdett. A kínai pilóta ejtőernyővel kinyugrott a gépből és kétségbeesett erőfeszítést tett, hogy a kínai városrészben ereszkedjék le. Ez azonban nem sikerült és a pilóta a japán városrészben ért földet. Rohanni kezdett a kínai városrész

felé, de egy japán űrjárat üldözőbe vette és valószínűs hajtóvadászatot indított ellene. Amikor a pilóta többszöri felszólításra sem állt meg, a japánok puskalövéssel leterítették.

Angol javaslat, hogy mindkét fél vonuljon vissza. — Japán nem enged. — A japán tengeri haderő nagy támadásra készül

Londonból jelentik: A nagyhatalmak mindent elkövetnek, hogy a japán—kínai viszály elkerülje a nemzetközi engedményes területet. Az idegen állampolgárok élet- és vagyónbiztonsága veszélyben forog. Az angol kormány javasolta, hogy mindkét fél vonja vissza csapatait az engedményes területről. A japánok azonban egy harmadik hatalom garanciája mellett sem hajlandók erre, mert a közelmúlt eseményei megmutatták, hogy a kínaiak nem tartják meg a megállapodást.

Tokióból jelentik: A külügyminisztérium közli, hogy Kinából 6917 japán utazott el. Fuzsimi herceg.

a tengeri haderő főparancsnoka szerdán délután kihallgatáson jelent meg a minikadónál. A tengerügyi hivatal rendki-

A NANKINGI NEMZETGYÜLÉS ELHATÁROZTA AZ EGÉSZ KINAI BIRODALOMRA KITERJEDŐ MOZGÓSÍTÁST.

Nankingból jelentik: A kínai központi kormány elhatározta, hogy a törvényhozástól felhatalmazást kér általános mozgósítás kibírdetésére. A törvényhozó testület a kormánynak megadta a felhatalmazást, hogy végső szükség esetén az egész kínai birodalomban proklamálja az általános mozgósítást és minden fegyverfogható férfit katonai szolgálatra hívjon be. A nankingi nemzetgyűlésben egyébként csak Kína felerészéből való tartományok vannak képviselve, s így az egész Kinára kiterjedő mozgósítási határozat inkább csak óhajtás, mintsem kötelező erejű törvényhozási ténykedés.

vüli jelentőséget tulajdonít a japán zászlóshajó ellen végberitt megtorpedózási kísérletnek.

Hangoztatják, hogy a korábbi konfliktusokba a kínai hadiflotta sohasem avatkozott bele. A japán tengeri haderő szilárdan el van határozva, hogy szétmorzsolja a kínai flottát, ha az továbbra is támadóan lép fel. A kínai flotta 111 egységből áll, 66 ezer tonna ürtartalommal.

Párizsból jelentik: Az „Information” sanghaji jelentése szerint a kínaiak elsüllyeszttek hat japán kereskedelmi gőzöst. Ezzel a Huangpo folyó (a jangcesekiangi öbölből Sanghaiba vezető vizit) medrét teljesen eltörlaszolták, úgyhogy a japán hadihajórai nem tud feljutni a folyón.

Amerika visszahívja Kína egész területéről a maga állampolgárait

„Haláltorpedó” a japán tengerügyi haderő a. — A japán repülőket fölényen Kinában. — Nankaunál megtorpan a japán roham

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány elrendelte Kína általános kiűrtését. A rendelkezés értelmében az amerikai állampolgároknak nemcsak a veszélyeztetett területekről, hanem Kína más városaiból is távoznok kell.

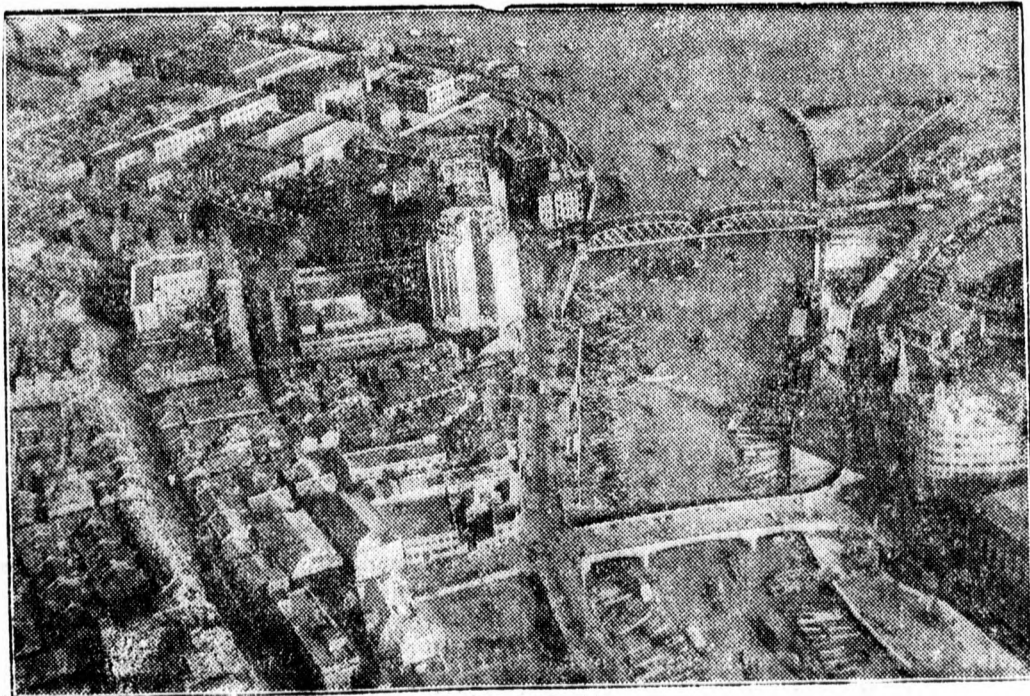
Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy a rendelkezés kiterjed minden amerikai állampolgárra, akiknek Kinában időzése nem feltétlenül szükséges. A külügyi hivatal értesítése szerint Kinában ez időszert 12 ezer 600 amerikai állampolgár tartózkodik.

Párizsból jelentik: A Petit Parisien sanghaji jelentése szerint a kínaiak most alkalmazták először az emberi kézzel irányított „haláltorpedót”. Az a lövedék, amely a Sanghaiban horgonyzó „Isomu” japán tengerügyi hajót érte, nem légi bomba volt, mint eredetileg gondolták, hanem kínai tengerész által irányított torpedó. A lövedék a robbanás pillanatában darabokra tépte a tengerészt.

A Matin sanghaji jelentése szerint a japán légi erők az éjszaka támadást intéztek a csapeji, kiangvaji és nankauai kínai állások ellen. Több eltévedt bomba európaiak épületére esett. Az egyik bomba eltalálta a francia kínai hajógyár műhelytelepét. Egy másik bomba az angol körzetben fekvő telefonközpontra esett. A bombázás következtében elpusztult a csenhui rádióállomás, mely Kína és az Egyesült Államok között a közvetlen kábelösszeköttetést biztosította. Az összeköttetés így most megszakadt.

Tokióból jelentik: A japán sajtó jelentése szerint a japán repülőket biztosították fölényüket. Elpusztítottak több kínai repülőteret, huszhangárt és 130 repülőgépet.

Tiensinből jelentik: A kínai nagyfai mentén a nankauai hágó ellen irányult japán roham megtorpan. A japánok most Mandzsukuoan át igyekeznek Kalgan felé előnyomulni, hogy bekerítő mozdulattal foglalják el a hágót.

Sanghai ma dártaóvlatból.

Akit az ápolónővér vitt az elsőáldozásra

Megható történet egy székely kisleányról, aki a kórházban tanult meg irni, olvasni és az oltár előtt merített erőt a gyógyuláshoz

Mercurea-Ciuc, augusztus hó.

Az augusztusi korai fényes napsütésben sáhnó, enyhe szellő indult. Szeliden bólgatnak a közkórház még álmódó magas fenyőfái. Söhajok tévedt, tompított hangjai gyűrűznek felénk a komor, szürke épületből. Vasárnap reggel van. Lány fény dereng a kórházépület egyik ablakából. Szentmise készül a kicsiny kápolnában: Szűz Máriás fehér oltár égő gyertyái villognak vibrálva. A keskeny padokban, szorult-szoros ülőhelyeken kórházi ruhás fennjáró betegek szoronganak. A kórház szomszédos katolikus hívei is emelik számukat. Mindenki a miséző papot várja. Nagy, várakozásteljes, titokzatos csendben egyszerre enyhe léghuzat rezgetteti meg a diadalmas virágpompában ékeskedő egyszerű kis oltár sercegő gyertyáit: Krisztina tisztelendő vincésnővér karjaiban beteg leánykát hoz. Végtelen nagy gyöngédséggel, mely csak szenvedések iránt fogékony finom lelkek sajátossága, elhelyezi egy imazsamolyon alkalmazott párnás ülőhelyen. Majd a szegényes, de habfehér ruhába öltöztetett súlyos beteg lányka hajába, avatott kézzel fehér selyem szalagsokrot köt. Az egész kápolna közönségének szívében szorong, hogy valami rendkívüli történik most.

Megkezdődik a szentmise. Fiatal székely pap, György Árpád mondja a lépcsőimát. Mint lány hárfáének hangzik fel Szent Vince szelid, halvány nővéreinek finom énekkara, diszkrét, halk orgonakisérettel. Amikor áldozásra csendül a csengő, a tisztelendő nővérek után sokan járulnak a szentáldozáshoz. Ennek kezdetén rövid beszédet mondott az ifjú pap.

— Te kis Ilonka, — mondotta, — aki két-

évi szakadatlan betegeskedés után testi gyógyulást jöttél keresni ide, — csak a jóságos nővérek szelid, simogató tapogatózására tudtad meg, hogy a lelked is beteg. Kilencéves vagy és nem ismered a legnagyobb lelki orvosnak, az Ur Jézusnak csodás kegyelmét: a gyónást és szentáldozást. Most előtte állsz. Meg fog erősíteni, gyógyítani tégedet lélekben, hogy aztán közeledjék testi gyógyulásod is. Hőfehér a ruhád kívül, mint rózsabimbó szűzfehér a lelked belől. Mello vagy arra szenvedéseidnél fogva is, hogy az Ur Jézus hajlékoda szálljon. Édesapád, édesanyád messzi vannak. Nem tudják ezt a fontos pillanatát életemnek. Egniók kell kezeik alatt a munkának, hogy kenyér kerüljön a nyolc éves szájba. Ti jelenlévő édesapák, édesanyák, éreztétek át a percek fonséges hangulatát, zárjátok szívetekbe ennek a hőfehér, ártatlan kis léleknek tiszta vágyakozását az Ur Jézus iránt s a ti boldogabb gyermekkorotokra emlékezve szepüljön, magasztosuljon bennetek gyermekeitek hasonló boldog vágyálmáinak ígérete.

Ilonka lelkében lázas látományok ujjongtak, halk hurokon citeráztak egyszerű kis szívében a hőfehér angyalok...

Szem nem maradt szárazon. A hely szelleme, a pillanat magasztossága, harmatossá tett minden szemet, amikor a kis Ilonka kipirult arccskával, csodásan csillogó ködfátyolos nagy szemével, angyali átszellemültséggel első ízben vette magához az Ur szent testét.

Mise vége következett. Elhalt az ének és orgonaszó. A megilletődött kis Ilonka ismét a jóságos nővér karján került emeleti kórtermében ágyába.

Látogatás Ilonkánál, akinek ötször tört el a lába

Otthon feltűnt feleségem szokottnál lelkebb sürgése-forgása a konyhában. Habot vert, almát hámozott, vajas, tojásos, cukrozott lisztet kavart, egyszóval készült valamire. Arcáról láttam, hogy mélyen megthotta őt is Ilonka első áldozása.

— Délután bemegyünk Ilonkához, — mondotta később, — nagy-nagy lelki örömet, boldogságot egy kis földi örömmel is éreztessük. Tésztát, tortát készítettem, elvisszük neki. Hisz annyira vézna, csak nagy barna szeméi lángolnak. Kell egy kis jobb táplálék neki. Pityuka is felajánlotta egyik labdáját. Azt is elvisszük. Maga is jöjjön el, csinálhat interjút a kis Ilonkával.

— Jó lelkem, bemegyek én is.

Igy történt, hogy délután Ilonka kórtermébe kalauzolt egy tisztelendő nővér, Ilonka ágyában felülve csodálkozott a nagy megtisztelésen. Még mindig hőfehérben volt, hajában a selyem-

szalag. Szemeiben szívarvanyos, tiszta, földöntuli ragyogás. Bizonyára angyal is ült a párnája szélén. Megkezdődött a beszélgetés.

— Na, kis Ilonka boldog vagy, hogy megtörtént első áldozásod? — kérdezte a feleségem.

— Oh, nagyon, de nagyon!

Ritka, őszinte, hűséges, ragaszkodó, enyhén csodálkozó, hálás, ragyogó szempár kapcsolódott felő tisztelettel felváltva szemünkbe.

— Kis Ilonka, ez a torta, tészta mind a tiéd. Kisfiam pedig ezt a labdát küldi.

— Jaj de csodaszép, — suttogja örömteljes arccskával, — nem láttam sohasem ilyen szépen díszített tortát. Nagyon szépen köszönöm, — és kézesókra kéri feleségem kezét. Majd las-

san majsolni kezd. A kórteremben minden beteg kóstolót kap. Csend van. Riporteri ágaskodásomat megszelidíti a szokatlan környezet. Nézem egyik ágyban a kis Józsikát. Lábtörése van ennek a hatéves fiucskának. Egy hatvan-kilencéves székely néni könnyes meghatódottsággal fogadja a téstát.

— Jaj, öreg vagyok s bizony nehezen forr össze a csont. — Neki is csonttörése van.

Vigasztaló szavakkal simogatjuk a betegek bús, szenvedő lelkét. Aztán az interjura is sor kerül. Ilonka fénylő mosollyal, szemérmeshalkan, értelmesen válaszol.

— Mi a teljes neved, kislányom?

— András Ilonka, magának szolgálatjára.

— Hány éves vagy?

— Kilencet töltöttem.

— Szülőidet hogy hívják, mi a foglalkozásuk, hová valók és hány testvéred van?

— Édesapámat András Adámnak hívják, falusi szabó, Simonesti községből és haton vagyunk testvérek. Legnagyobb tizennégyéves.

— Jártál iskolába?

— Igen. Ezelőtt kétévvel, január hetedikét maradtam ki az első osztályból. Akkor tört el először a lábam. Azóta nem járhattam iskolába, mert folyton feküdnöm kell.

— Mi tulajdonképpen a bajod?

— Ötször tört el a ballábam különböző helyeken. Először korcsolyázás közben. Aztán leestem egy ládáról. Majd egy bika elől menekültem s a kerítés átugrása közben tört el ugyanaz a lábam.

Ezzel aztán úgy meggyöngült a kis Ilonka ballába, — világozt fel a tisztelendő nővér, — hogy ha lábraáll, egy-kettőre új lábtörés következik be. Ilyen körülmények között történt az utóbbi két lábtörése. Jobb táplálkozás és kalcium kellenek. Tessék nézni az alsó testét, milyen vézna, fejletlen. A sok fekvés sem engedi a lábszárak és izmok megerősödését.

— Most menni ideje vagy kórházban?

— Hetedik hónapja. Mozdulnom sem szabad. Olyan jók hozzám. Dr Hirsch főorvos ur, az összes tisztelendő nővérek, Biró Tamás bácsi mind-mind vigasztalnak és jól bánnak velem.

— Mivel töltöd az idődet?

— Olvasok. Arra, meg írásra is a tisztelendő nővérek tanítottak meg. Ők készítettek elő a gyónás és szentáldozásra is. Tessék nézni, milyen szép imakönyvet ajándékozott első áldozásomra Leopoldina tisztelendő főnöknő.

— Bizony, nagyon szép imakönyv s mennyi sok szentkép van benne! Remélem, sírásra nem igen görbül a kis szád ennyi szeretet mellett?

— De bizony, néha előbörök a mécses, — felel a tisztelendő nővér Ilonka helyett, — de aztán mégis csak megvigasztalódik. Az álom hű barát.

— Na, kis Ilonka gyógyulást kívánunk, — szakitjuk félbe a beszélgetést, ne fárasssunk túlságosan. — Aztán ha jártani tudsz, majd eljössz hozzánk is, ugye?

— Kezeiket csókolom. Isten fizesse meg jószágukat! Bárcsak mielőbb lábra állhatnék! — mondotta imádsággal fénylő szemekkel, imakönyvét elgondolkozva lapozgatva, melyből csodás fényességgel megjelent kis Jézuska művész színes képe hullott a kórház szürke takarójára s látomászerűen felnagyulva a bizodalmas remény zöld lobogóját lobogtatta meg a szenvedő Ilonka lelkében...

Albert István.

Elfelejtett Rákóczi-ereklyére bukkantak Kassán

Harminc erősen lelakatolt vasláda egy főtcai ház pincéjében

Kassáról jelentik: A Fő-utca 51. szám alatt lévő házba új lakó költözött, aki igénybe akarta venni a régóta nem használt pincét is. A pincét hatalmas vasajtó zárta el, amelynek kulcsa elveszett. Az új lakó a rendőrség jelenlétében feltörette a pinceajtót, legnagyobb meglepetésükre a pincében 30 kisebb-nagyobb sulyos vasládát találtak. A ládákon a következő felírás állott:

„Via Fiume da Rodostó, Hongrie.”

Az egyik vasládát a rendőrségen kinyitották és abban rengeteg régi holmit, képeket, műtárgyakat találtak.

Kétségtelen, hogy a lelet Rákóczi Ferenc fejedelem tulajdonát képezte annakidején. A kassai múzeum egyik régi alkalmazottja emlé-

kezett is arra, hogy Rákóczi hamvainak hazaszállítása alkalmával mozgalom indult meg arra nézve, hogy minden Rodostóban található Rákóczi-relikviát hazahozzanak és azokat a kassai múzeumban helyezték el. Az alkalmazott tudomása szerint a török kormány annakidején készségesen hozzá is járult a relikviák elszállításához. Hogy azonban a relikviáknak mi lett a sorsa, azt nem tudta senki.

A rendőrség most széleskörű nyomozást indít annak megállapítására, hogy a ládák milyen körülmények között kerültek a főtcai ház pincéjébe és hogyan felejtették ott. A ládákat egyébként csak a kassai múzeum igazgatójának bazatérte után fogják kinyitni.

TANQUEREY—CZUMBEL

A TÖKÉLETES ÉLET ASZKETIKA és MISZTIKA

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályán.

Kitűnő utmutató papok részére a lelkek vezetéséhez. Szerzeteseknek elsőrendű segítőtárs a lelki élet elmélyítéséhez. A keresztény élettelosségre törekvő világiaknak nélkülözhetetlen. Tudományos értékét könnyed és kellemes stílusa, világos és gyakorlati szerkesztése nagyban emeli. A több mint ezer oldalas könyv, — amely finom indiai papíron készült és azért alig nagyobb egy nagyobbforma imakönyvnél —

ára: 230 lei

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 300, félévre 150, negyedévre 75, egy hónapra 20 P. Külföldön: Egész évre 350, félévre 175, negyedévre 87 P. Egyenlő részletekben: Egész évre 30 P. Félévre 15 P. Negyedévre 7 P. Egyenlő részletekben: Egész évre 20 P. Félévre 10 P. Negyedévre 5 P.

Postatakarékpénziári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem adják meg és nem adjuk vissza.
Cikkválasztásba magánlevelekre válaszolunk.

A PÁPA ÁLLAPOTA EGYRE JAVUL.

Castel Gandolfoból jelentik: A pápa a megszokott rend szerint változatlanul kihallgatásokat ad. A pápa gyakran és hosszú ideig elbeszél a barátokkal. A Szentatya egészségi állapota egyre kielégítőbb és észrevehetően jobb. Néhány nap óta a pápa elhagyja kocsiját és többszáz méteres úton gyalogsétát tesz a kastély kertjében.

OKTÓBER 31-IG MEGHOSSZABBÍTOTTÁK AZ IDEGENEK TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYÉT Bucurestiből jelentik: Az idegenellenőrző hivatal azon idegen állampolgárok tudomására hozza, akik újrakezeltetési kéréseket terjesztettek elő, hogy a revíziós bizottságok szeptember 1-én kezdik meg munkálataikat és mivel az ideiglenes tartózkodási engedélyek érvénye ekkor lejár, intézkedés történt, hogy az összes tartózkodási engedélyek hivatalból és minden újabb látamozás nélkül október 31-ig meghosszabbították.

TENGERÉSZETI BÉLYEG KÉSZÜL A REPÜLŐBÉLYEGEK MINTÁJÁRA. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok értesülése szerint a régi terv újból felmerült és a haditengerészet pártolása végett a repülőbélyeg mintájára tengerészeti bélyegeket fognak forgalomba hozni.

Újabb közvetítő tárgyalások indulnak a Grünwald redőnygyár sztrájkoló munkásai érdekében. Két hete éppen, hogy az oradeai Grünwald-redőnygyár munkásai az eredménytelen békekötési tárgyalások után, sztrájkba léptek. A sztrájkon kívüli tárgyalások sem vezettek eredményre, miután a munkások ragaszkodnak eredeti feltételeikhez és a gyártulajdonosok azt nem hajlandók teljesíteni. A sztrájkoló munkások és a gyár tulajdonosai most újabb kéréssel fordultak a munkaügyi inspektorátushoz és új békéltető tárgyalás kitűzését kérték. Működésük inspektorátus. Az inspektor teljesítette a kérést és szombaton újabb közvetítő, illetve békéltető tárgyalás fog kezdődni. Valószínű, hogy ezen a tárgyaláson sikerül a békét megteremteni és a feltételek elfogadása után, a sztrájk azonnal meg is szűnik.

AZ OVIDEÓI PÜSPÖK AUTOSZERENCSETELTSÉG ÁLDOZATA LETT. Ovideóból jelentik: Justo Echeguren, ovideói püspök behalt a hétfői gépkocsibalesetnél szenvedett sérüléseibe.

Statistikai hivatal alakult Satumaren. Saját tud. Eddig csak a megyeházán működött, az új közigazgatási törvény alapján most a városházán is felállították a statisztikai hivatalt, ahol az élelmiszerárakat s más, a polgárság életmódját tükröző adatokat gyűjtik össze és terjesztik fel a központi hivatalhoz osztályozás és véglegesítés végett. A satumarei statisztikai hivatal vezetésére Abrudán Oktáviánt nevezték ki.

AZ OLASZ KIRÁLY JACHTJA MEGMENTETT EGY GÖRÖG HAJÓT. Rómából jelentik: Az olasz király jachtja, a „Savoya” Tunisz vidékén segítséget nyújtott egy görög gőzösnek, mely a nagy viharban zátonyra futott. A görög hajó segélykérő jelzéseire a királyi jacht, mely Messinából Livorno felé haladt, visszafordult, a bajba jutott görög gőzöst lesegítette a zátonyról és bevontatta a livornói kikötőbe.

Újsághirdetéstán a bécsi kereskedelmi akadémián. Bécsből jelentik: A következő tanévtől kezdve a bécsi kereskedelmi akadémián külön tantárgyként fogják tanítani az újsághirdetést. Az új tanterv szerint, ezt a tantárgyat napilapok aktuális számainak bemutatásával és magyarázatával kapcsolatban fogják előadni. A kereskedelmi akadémiák új tantárgyának a bevezetése a bécsi kereskedelmi kamara sürgetésére történt, amely elsőrangú fontosságot tulajdonít az újsághirdetéstán oktatásának.

A CSEHSZLOVÁK ÉS A JUGOSZLÁV HIMNUSZ KÖTELEZŐ TANTÁRGY LESZ AZ ISKOLÁKBAN. Bucuresti. Saját tud. A közoktatásiügyi minisztérium elrendelte, hogy a jövőben az összes másodfoku tanintézetekben tanítani kell a csehszlovák és jugoszláv himnusz is. A rendelet már a szeptemberben megnyíló tanévben életbelép.

Nem hozhattak ítéletet a satumarei Iparos Otthon jogszemélyiségének ügyében. Saját tudósítónktól. A satumarei Iparos Otthon ellen a munkaügyi minisztérium, miután a munkakamara az egyesület hatmillió ingatlanát egyszerű rendelet alapján átvette, felülvizsgálati kérelmet adott be a törvényszékhez s ebben az egyesület jogi személyiségének megsemmisítését kérte azon az alapon, hogy az Iparos Otthon éveivel ezelőtti megszűnt létezni. A per megindult. Az Otthon jogi képviselői a satumarei törvényszék ellen elfogultsági kifogást emeltek a Semmitörvényszékkel és más bíróság delegálását kérték, amit a legfelsőbb tanács elutasított. Szerdára volt kitűzve az ügyben a folytatódó tárgyalás, ítéletre azonban nem kerülhetett sor, mert a munkakamara jogi képviselője, akinek a tárgyaláson ilyen minőségben való részvételét, mint illetékteljenséget, az Otthon képviselői elleneztek. tekintettel arra, hogy itt a minisztérium a felperes — kérte a tárgyalás elhalasztását, hogy a vád alátámasztására új bizonyítékokat szerezzenek be. A bíróság a kérésnek helyt adott és az új tárgyalást szeptember 25-re tűzte ki.

MEGCSONKITOTTÁK JAPÁN LEGÉRTÉKESEBB NEMZETI MŰKINCSET. Tokióból jelentik: A japán Nagoya-kastély tetejét díszítő két híres aranydelfin egyikéről ismeretlen tetések 58 aranypikkelyt loptak el. amelyek értékét 850.000 jenre becsülik. A delfineket, melyeket Japán legértékesebb nemzeti műkincsei közé soroznak. 1610-ben helyezték a kastély tetejére. Egy reggel az örök észrevették, hogy az egyik delfint védő dróthálóat átvágták és a szobrot borító 140 aranypikkelyből csak 46 maradt. A másik delfint fedő 126 aranypikkely érintetlen volt.

Vonat elé vetette magát egy 18 éves lelkibeteg leány. Clujról jelentik: Csütörtök este a bucaresti gyors már éppen az állomásra akart berobogni, amikor a vonatvezető észrevette, hogy mintegy tizenöt méterre a mozdony előtt fiatal leány áll. Sikerült lefékeznie a robogó vonatot, de a mozdony ütközője mégis elérte a leányt, akit nagy ivben a sínek mellett levő gödörbe dobott. Az állomás közelében tartózkodó vasúti alkalmazottak vették észre a gödörben eszméletlenül fekvő fiatal leányt. értesítették az állomási orvost, aki első segélyben részesítette. A kihívott mentők beszállították a még mindig eszméletlen fiatal leányt a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy koponyaalapi törést szenvedett. Mielőtt az orvosok hozzákészülhettek volna az operációhoz, a szerencsétlen leány kiszendvedt. A nála levő iratokból megállapították, hogy az öngyilkos leány Felvinczy Ilonka tizennyolcéves és a Vulturilor utca 10 szám alatt lakik. A szerencsétlenségéről értesítették a leány szüleit, akik elmondották, hogy gyermekük az utóbbi időben buskomor volt és többször faggatták, hogy mi az oka lelkiállapotának, de semmi felvilágosítást nem akart adni.

Halálragasztott egy gépkocsi egy 17 éves kislányt s a sofőr megszökött. Bucuresti. Saját tud. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka a bucarestii Colentina-úton egy tehérgépkocsi a vasúti átjáró közelében halálra gázolt egy 17 éves kislányt, akiről a hatóságok eddig mindössze csak annyit tudtak megállapítani, hogy Auricának hívják. Vezetékeve még ismeretlen. A gázoló gépkocsivezető megszökött.

AKTUÁLIS KÖNYV!

A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani?
Akar ön valóban egészséges lenni?
Ha igen, úgy napfürdőzzön, de helyesen!

Vásárolja meg:
Bucányi Gyula dr
egészségügyi tanácsos most
megjelent nagyszerű művét.
Ára csak 95 lei.

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában

Feljegyzések

A Keleti Újság egyik közelebbi számában megrázó híket írt Nyírő József az ősi magyar népi szokásokról, a kalákákról elűnéséről.

„... a népközösségben újra meglazult valami, ami eddig a legfontosabb volt — írja — maga a közösség, az egymásiránti, a faj- és sorsközösség eleven tudatából táplálkozó, egymást összetartó, cselekvő belelő erő, a magyar nép lelki nemességének és emelkedettségének belülről fakadó szociális érzékének pártatlan virága...”

Ez a csodálatos virág azonban nem magától hervadt el, hanem elhervasztották: az önzésnek, az osztályharcos tanításnak, a bolsevik demagógiának fülledt légköre öli és szárítja ezt a virágot. Ennek a légkörnek hatalmas gyárjai vannak közöttünk, lapvállalatok és társaságok, hol az önzés mikrobáival telített levegőt, éppen úgy gyártják, mint a földalatti háborús üzemekben a mérges gázokat. És éppen úgy fújnak mérgező szellemi termékeiket a székei falu ősi egyszerű életformái felé, ahogyan az acélflaskókból elindul a fehér gázfelhő a szembenálló sárga földhányások felé.

Különbség azonban mégis van: ezek a szellemi gázok nem árulják el mérges mivoltukat, ízük édeskés, szaguk kellemesen bódít. Nem riasztanak fel, hanem ígéretekkel és reményekkel biztatnak...

A kalákát, ezt a gyönyörű szép virágot, melyet a keleti síkegők veszedelmekkel terhes életéből hozott el magával a magyar nép, durva kézzel kitépték a lelkéből. Ahelyett, hogy öntözték volna, csodálatos erőre tanították volna, kitépték azok, kik ennép nagy nyomorúságát a maguk idegen tanításuk tenyésztésére használták és nem arra, hogy az ősi életformákhoz egykezzen visszavezetni ezt a népet és e primitívnek tetsző szokások példátlan korszerűségét történelmi eseményekkel, nagy népek példájával bizonyítsák.

Való igaz, amit Nyírő József ír: a kalaka új, korszerű jogi és gazdasági formája a szövetkezet. A szövetkezet azonban sajnos nem virág, mely magától nyílik. A szövetkezetért harcolni kell; befelé a tájékozatlanság és közöny ellen, kifelé pedig azokkal, kik a szövetkezetben a maguk jogtalan gazdasági hatalmának veszedelmét látják. Harcolni kell szóval, tollal, újsággal és főként sok — munkával.

Örömmel üdvözöljük ezen a szövetkezeti fronton, hol egyelőre még elég gyéren vagyunk, Nyírő József kitűnő tollát és forró székei szívét. (Skin.)

Zürichi zárlat: Párizs 16.34^{1/2}, London 21.73^{1/2}, New York 43.50, Brüsszel 73.40, Milanó 22.90, Madrid —, Amszterdam 240.25, Berlin 175.25, Bécs 81.—, Szófia —, Prága 15.20, Varsó 82.55, Belgrád 10, Budapest —, Bucuresti 32.5.

VASUTI KATASZTRÓFA — EGY BANYA 700 MÉTERES MÉLYÉBEN. Essenből jelentik: A Recklinghausen mellett lévő Graf Blumenthal-tárnában 700 méteres mélységben súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A mozdony áramvezetője leszakadt és megakadt a drótvetétekben, mely a nyitott kocsiiban utazó bányászokra esett. 29 bányász megsebesült. Négynek az állapota életveszélyes.

AMERIKAI ÉS CSEH UJSÁGÍRÓK A SATUMAREI KIÁLLÍTÁSON. Satumare. Saját tud. Satumarenak emlékezetes napja lesz vasárnap. Kétezer cseh és számos belföldi vendég jelentette be erre a napra érkezését. A jelentkezők között van két amerikai és huszonegy cseh újságíró, akik a kiállítás anyagának megtekintésére jönnek Satumarera. A CFR félúri vasúti kedvezménye szeptember 1-ig marad érvényben, ugyisintén a külföldiek vizumkedvezménye is.

Veszedelmes tűz a budapesti parlament épületében. Budapestről jelentik: Csütörtökre virradó éjszaka tűz pusztított a parlament épületében. Az épületben lévő Markus-étteremben tartották a nemzetközi rokkant frontarcos-találkozót. Az éttermet ez alkalomból magyaros motívumokkal díszítették. A fotóriporterek egymásután készítették a fényképfelvételeket, amikor a magnézium lángja belekapott a díszítésül szolgáló száraz kukorica levelekbe. A száraz levelek papírként lobbantak lángra és a tűz gyorsan átharapódzott a többi díszítésre, majd a berendezési tárgyakba kapott bele. A gyorsan kihívott tűzoltóság aránylag rövid idő alatt eloltotta a tüzet, de addigra megsemmisült az étterem díszítése, tönkrementek és elhamvadtak a remek dísztergnyak, amelyeknek magyaros motívumait a külföldiek ezrei csodálták meg. Két fotóriportert elállították a főkapitányságon és ellenük tűzvétség okozás miatt indul eljárás.

Új palota épül Oradeán a tanoncotthon és munkafelügyelőiség számára. Oradea. Saját tud. Nistor munkaügyi miniszter a napokban fogadta Mosoiu Tiberiu alminiszter vezetésével azt a küldöttséget, amely az oradeai új tanoncotthon és a munkaügyi felügyelőiség szék-házának felépítési tervét terjesztette elő. — Nistor miniszter érdeklődéssel fogadta a küldöttség tagjait és kijelentette, hogy a terv megvalósítását egyelőre ötmillió lejjel segíti elő. Mudura János munkaügyi felügyelő, aki szintén tagja volt a küldöttségnek, Nistor miniszterrel folytatott tanácskozással kapcsolatban a következőket mondotta: — Nistor miniszter szívélyesen fogadta a küldöttség tagjait és örömmel hallgatta Mosoiu miniszternek a bejelentését, mely szerint az új modern tanoncotthon részére a város ingyen telket bocsát rendelkezésére. Nistor miniszter kijelentette, hogy miután a tervek szerint az építkezési költségek tizenöt millióba fognak kerülni, az építkezési munkálatok után ezt az összeget is rendelkezésére fogja bocsátani. Mudura János véleménye szerint az építési munkálatokat már ebben az évben megkezdik és azokat 1938 nyarán be is fejezik. A városi tanács legközelebbi ülésén jelöli ki, hogy melyik területet engedni át minden ellenszolgáltatás nélkül az új tanoncotthon és a munkaügyi felügyelőiség székháza részére.

Az év legszebb és legpompásabb könyve

MIRKO JELUSICH

CAESAR

(Regényes életrajz.)

Ára 175 lei és 15 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

AZ AOSTAI HERCEG PÁRATLAN REPÜLŐTELJESÍTMÉNYE. Rómából jelentik: Páratlan repülőteljesítményt hajtott végre az aostai herceg, az olasz király unokaöccse. A herceg délután 3 órakor szállott fel Görzben egy hatalmas hárommotoros hadirepülőgépre és 6 órakor, vagyis alig három óra múlva már meg is érkezett a Szicília délnyugati csücskében lévő Castel Vetrano táborba. A herceg az útát 420 kilométeres átlagsebességgel tette meg.

Villám csapott a gyászoló gyülekezethez. Szarvastről jelentik: Nagy János kocsi agyon-sújtotta egy rázuhant kocsit. Temetésére összegyűltek hozzátartozói és ismerősei. Időközben vihar támadt és a villám becsapott a halottasházba. Egy idős asszony meghalt, őt asszony benuást szenvedett.

A TIZMILLIOMODIK LÁTOGATÓ A PÁRIZSI KIÁLLÍTÁSON. Párizsból jelentik: Hétfőn délután félhárom órakor állt a világhiállítás küszöbét a tizmilliomodik látogató. A hétfői nap egyébként is nevezetes volt, mert a látogatók száma 360.394 volt s egy napon ennyi látogatója még sohasem volt a világhiállításnak. A hétfői rekord túlka az, hogy ezúttal adták ki először az olcsó hétfői jegyeket, amelyeknek bevezetését néhány nappal ezelőtt elhatározták. A sajtó most azt követeli, hogy ne csak a hétfői belépőjegyet adják olcsóbban, hanem általában szállítsák le a belépőjegyek árát hat frankról három frankra, mert akkor meg fog sokszorozódni a kiállítás látogatóinak a száma.

A Zlatnai diáklányok és diákok jól sikerült műsoros táncestélyt rendeztek, melyen a kis bányaváros közönsége szép számban vett részt. A műsor egy egyfelvonásos vígjátékkal kezdődött, melyet Nemes Melinda, Benkó Babi, Tréger Idus, Izsák Jenő, Schandl Ali, Kapros Pista és Ferenczy Ocsy adtak elő sok ügyességgel és kedvességgel. Gál Jenő szép hegedűjátékkal gyönyörködtette a közönséget. C. Porumbescu Balladáját és Toselli Szerenád-ját adta elő nagy rákészséggel. Majd egy cigányjelenet következett, melynek keretén belül Nemes M. és Csizmás F. táncoltak. A műsor következő száma Angyal Z. és Gál J. által megjelentetett Hácsek- és Sajó-vicek előadása volt. A műsort egy matróz-tánc fejezte be, amelyet Benkó B., Nemes M., Popescu L., Tréger I., Folberth J., Nemes D., József B. és Bárzan M. adtak elő. A közönség tetszését szünni nem akaró tapsban fejezte ki. A műsort reggelig tartó tánc követte.

Negyven éves találkozó. Timisoara. Saját tud. A periami volt polgári leányiskola negyven évvel ezelőtt végzett növendékei most tartották meg találkozójukat. Az ünnepség fényét emelte Karl József santanai főesperes megjelenése, aki annakidején mint hitoktató működött a polgári iskolában s aki most szentmisével vezette be a találkozókat. Az egykori iskolatársnók megjelentek a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérk zárdá-iskolájában, ahol Kertész Mária Eleonóra főnöknő fogadta őket és intézett hozzájuk megkapó beszédet. Kosell Erzsébet szül. Neumann, a találkozó egyik főrendezője, üdvözölte ezután Karl főesperest, a volt iskolatársnók egykori tanárát. A résztvevők ezután felkeresték egykori tanter-müket, majd kimentek a temetőbe és megkoszo-rúzták Mária Demetria akkori zárdafőnöknő, Tész János esperes-plébános és Schönweitz Vilmos kántortanító sírját. Délben a zárdában közös ebéd volt. Az egykori tanítványok közül megjelentek a találkozóon: Neumann Erzsébet férjezett Kosell, Lungacsek Erzsébet tanárnő, Timisoara, Hitz Hermin tanítónő, Timisoara, Job Katalin férjezett Holzbauer, Ehling Erzsébet férj. Höckel, Endrez Teréz férj. Schneider, Ehling Borbála férj. Lőb, Hrakitsch Lujza férj. Dian, Spota Mária férj. Kintsch és Stillmungus Erzsébet férje-zett Portischer.

UJBÓL MEGSZÓLALT MOZART ZON-GORÁJA. Salzburgból jelentik: Mozart nagy zongorája évtizedeken át egyik legbecesebb kincse volt a salzburgi nemzetközi alapítványokból fenntartott Mozartheumnak és a híres hangszereken ünnepélyes alkalmakkor sokszor játszottak. Az utóbbi években azonban annyira lehangolódtott a hangszere, hogy nem lehetett rajta tovább játszani. Most újabbban teljesen restaurálták és az idei ün-nepi játékok keretében a híres hangszere új-ból megszólalt. Mozartnak négy zongorája maradt fenn. Ezek között a Mozartheum tulajdonában levő, amelyet Anton Walter készített, a legrégebb.

Nincs tettese a seini rablógyilkosságnak. Saturnare. Saját tud. Tavasszal az egész vármegye lakosságát megrázta az a borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság, mely Seinenben történt s amelynek özv. Balogh Ist-vánné nyugdíjas öregasszony volt az áldozata. Baloghné dúsgazdag asszony híreben állott s nyil-van ez indította a gyilkost szörnyű tettere. A gyilkosságot a harmadik napon Baloghné egyik lakója fedezte fel. A nyomozás sokáig eredmén-ytelen maradt. Először egy cipészt gyanúsítottak, aki kétségbeesésében öngyilkosságot kísérelt meg. Később letartóztatták Hajnal Gábor kertészt, mert véres rongyot találtak a lakásán s a vércseppek az áldozat vérével egy csoportba tartozott. Azóta szakadatlan folyt a vizsgálat, de tárgyi bizonyít-ékot nem tudtak Hajnal ellen felmutatni, mire szerdán megszüntették ellene a bűnvádi eljárást.

*** Immaculáta-intézet** (Oradea, Str. Aleandri 17.) nyilvánossági joggal bíró magyar tannyelvű 4 osztályú elemi iskolájába, 4 osztályú leány-gimnáziumába és az óvónőképző V., VI., VIII. osz-tályába bejáró- és bennlakó növendéket fel-vevünk a jövő tanévre. A beiratás aug. 25-én kez-dődik, szept. 8-án Veni sancte és 9-én előadás. A javítóvizsgálatot 2-án tartjuk, 6-án felvételi vizsga. Igazgatóság.

Reumás fájdalomban szenvedő egyének igya-nak reggelként felkeléskor egy pohár természe-tes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyom-rbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregte-leníti, azonkívül az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja.

Egymillió a dohányzó nők száma Romániá-ban. Bucurestiből jelentik: A román dohányjöve-dék kimutatása szerint Románia 18 millió lako-sából mintegy 5 millió dohányzik, akik közül egy-millió a női nemhez tartozik. Évenként 10 millió kilogramm dohányt fogyasztanak, tehát egy-egy do-hányosra átlag 2 kilogramm jut. Ebből a hatalmas mennyiségből csak 3500 kilogrammot visznek be külföldről. Évenként 12 milliárd és 500 millió ci-garetta, 31 millió csomag pipadohány és 18 mil-lió darab szivar fogy el. Ez adatok alapján Eu-rópa legnagyobb dohányfogyasztó országa Romá-nia.

TOJÁSNAGYSÁGU JÉG A SZERÉM-SÉGBEN. Belgrádból jelentik: A Szerémség-ben szörnyű jégeső pusztított. Tojásnagyságu jegek hullottak husz kilométeres körzetben és teljesen tönkrevérték a gabonát. A kár igen nagy.

Itt a könnycepp-autó. Newyorkból jelentik: Ford Henrik, a gépkocsikirály dearboni gyára számára egészen újrendszerű gépkocsit szabadal-maztatott, amely szakértők jóslása szerint forrad-malmsítani fogja a gépkocsikészítést és amelyet feltűnő alakja után „könnycepp-autónak” neve-ztek el. A motor a hátsó kerekek fölött lévén el-hejezve, a kocsit homlokzatát kizárólag a dom-ború szélvédő üveg határolja, mely a le- és hátra-felé lejtő kocsitesztbe olvad és a kocsit körvonalai hátul élszerű nyúlványban futnak össze. Az új kocsit járása sokkal simább és egyenletesebb az eddigiéknél, kezelése jóval egyszerűbb és na-gyobb biztonságot nyújt, mert a vezető kilátását nem zavarja a motor-fedő, sem az egyéb eddig szokásos elülők részek. A motoros hasznos munkateljesítménye a hátsó kerekek fölött sok-kal nagyobb, mint a kocsit elején és a levegő el-lenállás-csökkenése folytán a gyorsaság jelenté-kenyen növelhető.

SZTRÁJKOLNAK A BUCURESTI NAGY-MÉSZÁROKOK. A bucaresti nagymészár-székek ma sztrájkot proklamáltak és kijelen-tették, hogy többet nem vágnak a községi vágó-hidon. Lépésüket azzal indokolják, hogy pént-eken 200 levágott marhát nem tudták értéke-síteni. Az esetleges összeütközések elkerülése végett csendőroket vezényeltek ki a vágóhídra.

Japán külön hajókat épített az olimpiára. Tokióból jelentik: Az olimpiai játékokra való elő-készület Japánban lázasan folyik a Kínával szembeni háborús feszültség ellenére. Egy japán hajóépítő műhelyben megkezdtek két, külön-külön 16.500 tonnás hajó építését, melyeket 1940-re el akarnak készíteni, hogy az európai közönség szolgálatába állíthassák. A két hajó pon-toosan olyan lesz, mint a Sanfrancisco és Japán között most közlekedő személyszállító hajók. Egy másik társaság most fejezte be négy 15.000 ton-nás és 11 ezer tonnás hajó terveinek a kidolgoz-ását. Ezeket a hajókat szintén az olimpiára utazó európai és amerikai közönség szolgálatába állít-ják.

Ingyen „néplüldő” az utcán.

Az angliai Brightonban az óriási felhőszakadás következtében egész utcasorok kerültek víz alá. A nagy melegben sokan az utcán — strandoltak. Képünk a ritka érdek-szerű áradásról készült.

Színes posta

Megtalálták Jezabel királyné elefántcsontpalotáját. A Szentföldön nagyarányokban megindult tudományos ásatások meglepő módon igazolják az Ótestamentum adatait. Újabbban Kirsopp Lake, a Harvard egyetem professzora a régi Samaria területén végzett ásatásai során megtalálta Aháb király és Jezabel királyné elefántcsontpalotájának maradványait. A romok között húsz pompás elefántcsontfaragvány került elő, amely a feltevések szerint a trónt, a királyi palota burtorait és falait díszítették berakott lemezek alakjában. A palota pompája és fénye mellett bizonyítanak az egyes elefántcsontdarabok, amelyeket lapiszlazuli vagy féldrágák mozaikművek díszítenek. Ez a palota, amelynek pusztulásáról Amosz próféta jövendölt, mondván: „és elrontom a téli házat a nyári házzal egyben és az elefántcsontteremmel ekesített házak elvesznek”.

✠

A magdeburgi óra. Magdeburgban érdekes találmányt mutattak be az óraszámmutató praktikussá tételére. Amióta a vasúti közlekedésben és általában a hivatalos vonatkozásokban a 24 órás időszámítás kiszorította a 12 órásat, szükségessé vált az órák számlapjának olyan átalakítása, amely minden kétséget kizáró módon mutassa az időt. Mert ha a köznapi életben nem is kétséges, hogy délelőtt vagy délután van-e, mégis adódhatnak esetek, amikor jó volna, ha az óra ezt is feltüntetné. Es különben is az óra úgy lenne eleget igazi hivatásának, ha valóban pontos időt jelezne. A magdeburgi feltaláló által bemutatott szerkezet teljesen megbízható ebből a szempontból is és igen ötletes. A „magdeburgi óra” két számlap van. A felső számlapon, a számok helyén kerek kivágás van, az alatta levő számlapon pedig ott állnak a számjegyek. Délelőtt az 1–12-ig terjedő számjegyek jelennek meg a nyílásokban, aztán az alsó számlap kissé eltolódik és a 13–24-ig terjedő számjegyek válnak láthatókká. Az óra számlapjának beosztása tehát változatlan marad és mégis a 24 órás időszámításnak megfelelően olvashatja le mindenki a pontos időt.

Kilencvenéves elemista. Barker Jánosné medomsleyi lakos kilencvenedik születésnapján határozta el, hogy megtanul írni-olvasni, amíg mindaddig komoly kenyérkeresői és családlányai teendői miatt nem volt ideje. Mindazonáltal a világ folyását mindig pontosan figyelemmel kísérte, mert naponként jelölve az előtte a lapokat előbb 11 gyermeke, majd 30 unokája és végül 8 dedumokája.

Levegőből való ajtó. A legmodernebb amerikai étkezőkocsiban a konyha és az étkezőtér közé „levegőajtót” iktattak. Az ajtókeretbe hoeszába felhasított csővekből sűrített levegőt préselnek s a légáramok egymást fedve, egy levegőből való függőnyt képviselnek, amelyen át a pincér zavartalanul felszolgálhat, de amellet elzárja a konyhaszögöt, meleget és egy sereg más hatást. Ezt a pompás feltaláló ötletet talán valaha tovább fogják fejleszteni. Például egyáltalán nem képtelenség ablakok helyett sűrített levegőt alkalmazni, ha elég olcsó energiaforrás áll rendelkezésre. Télen meleg, nyáron pedig hideg levegőt préselnének a nyitott ablakkeretek közé. Ideális volna a levegőablak az ibolyántúli sugarak áthocsátása tekintetében, de meg egyszerű porfogó is az ilyen „ablak”, mert egy porszem se hatol át rajta.

New York kikötőjéből indul útjára korunk új Noé-bárája, hogy kielégítse az örökké különlegességeikért szomjazó amerikaiakat. Korunk Noé-bárájának persze más a rendeltetése, mint távoli elődjének. Úszó állatkert a neve s a „Cleveland Star” nevű óceánjáró gőzös fedélzetén létesült s New York és London között közlekedik rendszeresen. A kiállított hatvan állat között két oroszlán és egy elefánt is van, — utóbbi párját helyszűke miatt törölték a szereplők jegyzékéből. Az állatok, amelyekben nyilván földeregett valami a kódos múltban elődjekkel megesezt kalandról, méltóság teljes nyugalommal viselik el a tengeri út viszontagságait. Sikerük óriási; az amerikaiak hónapok-al előre elkapkodják a jegyeket erre a hajóra.

Hiába volt gép Dorit Chertney — mégis meghalt

A páncélruhába öltöztetett leány. — Élő bábú a kofferben. A „gépmember” mint detektiv. — A „motorgöri”

Havannából jelentik: Néhány nappal ezelőtt meghalt Dorit Valor, egy délamerikai farmer özvegye, aki annakidején Amerika varieté-színpadain mindenütt nagy feltűnést keltett. Valor özvegyének halálát benuulás okozta. Leánykorában motorgöri néven ismerték s mint ilyen, bejárta egész Amerikát. A motorgöri — Dorit Chertney — ugyanis egy gépmembert helyettesített.

Havannában hónapokon át John Melville artista hosszas fáradozással felépített, illetve olyan gépmembert konstruált, amely a színpadon különböző mutatványokat végzett.

Az artista ezzel a magalkotta gépmemberrel igen nagy összegű pénzt keresett, annál is inkább, mert abban az időben még nem volt nagyon népszerű a Robot, amely azóta természetesen sokkal tökéletesebb formában ejti ámulatba a világot.

John Melville gépmembere azonban egyik napon váratlanul cserbenhagyta megteremtőjét és semmi körülmények között sem volt hajlandó megmozdulni. Valami szerkezeti hiba következtében elromlott olyképpen, hogy sohasem lehetett többé működésbe helyezni.

Az artista házából nem messze lakott Dorit Chertney, fiatal, árva leány, aki különös képessége folytán karját, lábát, sőt arcizmait is oly-

annyra meg tudta merevíteni, hogy halott emberhez hasonlított. Tekintve, hogy igen szegény volt, fölkereste az artistát és ajánkozott arra, hogy mint a gépmember helyettese, hajlandó föllépni. John Melville egyik nap kísérletet tett a leánnyal, majd

amikor látta, hogy a leány alakítása tökéletes, külön acélruhát készítetett neki, acéltalpas cipőt és most már így lépett Dorittal együtt a színpadra.

A vámrörök tévedése

Többheti föllépés után John Melville és gépmembere, Dorit Chertney más városba tették át székhelyüket. Az artistának kevés pénze lévén, nem tudta megváltani Dorit számára a jegyet és úgy határozott, hogy acélruhába öltöztetve, egy, számára külön épített kofferbe helyezi és úgy teszik meg a határon át az út.

A vámvizsgálat során természetesen a koffert föl kell nyitni, a vámrörök pontosan megvizsgálták mindent, de John Melville legnagyobb meglegésére nem vették észre a csalást. Dorit ugyanis a merevítésen kívüli képes volt egy-két percig tüdejét is működésen kívül helyezni, úgyhogy az illúzió teljes volt.

Ehhez hasonló vámcslást John Melville többször megismételt.

Ezer dollár a betörők leleplezésére

A newyorki rendőrség egy időben egy árulási tolvajjal szemben tehetetlen volt, véletlen folytán megtudták, hogy John Melville gépmembere tulajdonképpen élő lény és így az az ötlet támadt, hogy a gépmembert bérbeveszik, hogy az ő segítségével a tolvajt leleplezhessék.

A detektívek egyike fel is kereste szállóbeli lakásán Melville-t és előállt az ajánlattal. Az artista ezért ezer dollárt kért. Megkötötték az üzletet, az ezer dollár felét nyomban ki is fizették Melvillenek, az algépbábút pedig az esti órák folyamán, hogy feltűnést ne keltsen, kofferbe csomagolták és elszállították az áruházba.

Az áruházban a páncélruhába öltöztetett Dorit Chertneyt a viaszbabuk közé állították, — gondosan lezárták a termék ajtaját és várták a hajnalt.

Ejjel után Dorit zajra lett figyelmes és minden idegének megfeszítésével vigyázott arra, hogy a történendők el ne kerülhessék figyelmét. A tolvaj megérkezett a helyszínre, majd miután néhány értékes tárgyat magához vett, sietve eltávozott. Másnap reggel azután Dorit mindent elmondott a detektíveknek és így történt, hogy még aznap letartóztatták a tolvajt, aki az áruház egyik alkalmazottja volt.

Játék a halállal

Néhány hónappal később John Melville és Dorit Chertney Mexikóba utaztak. Az artista napokon át ostromolta a varieték igazgatóit, de mindenütt visszautasították, úgyhogy különös bábujával nem kapott szerepet. Így történt, hogy szorult helyzetében fölkereste egy aréna tulajdonosát és arra kérte, hogy a bika- viadalok műsorába szenzációs artista-számát iktathassa. Az aréna tulajdonosa hajlandó is volt erre. Dorit Chertneyt tehát az aréna köz-

pébe állították. John Melville szívszorongva nézte a viadalt és titokban arra gondolt, hogy egy megbőszült bika pillanatok alatt halálra ökleli Dorit-t. Legnagyobb csodálkozására azonban

a megvadult állat körülbelül egy méter távolságban meghökölt a napfényben csillogó ércbábú előtt és hátat fordítva annak, a torreadornak rchant.

Ez volt Dorit legnagyobb erőpróbája, de sikerült ezt is megúsznia.

Amikor a játékból valóság lesz

Nagy volt John Melville meglepetése, amikor egyik napon fölkereste Fred Valor, egy délamerikai farmer. Valor ugyanis megtudta a titkot és egy este a kávéházban közelebről is megfigyelte a leányt és természetesen az első látásra halálosan beleszeretett. Tekintve azt, hogy John Melville már fiatal sem volt, hatalmas összegért lemondott „attrakciójáról”.

Néhány héttel később Dorit Chertney Fred Valor felesége lett.

Elmúlt öt év és Valor hirtelen meghalt. Dorit visszament szülővárosába, Havannába. Itt azonban elérte végezte. Egyik napon merevgöres fogta el, még pedig oly mértékben, hogy pillanatok alatt meghalt.

Dr. Oberding
József György

A modern
szövetkezeti
mozgalom

Ara 35 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban.

KÖZGAZDASÁG

A kormány gabonaértékesítési akciója miatt nagygyűlést tartanak a pékek Timisoarán

A szeptemberre tervezett gyűlést vasárnap tartják meg

Timisoara. Saját tud. A transzylvániai és banati pékszövetség a tavalyi oradeai országos kongresszus után most Timisoarán tartja ezidei nagygyűlését. Ezt eredetileg szeptemberre tervezték, de fontos problémák arra késztették a szövetség vezetőségét, hogy a kongresszust már most vasárnap és hétfőn bonyolítsák le.

A gyűléseket a kereskedelmi- és iparkamara nagytermében tartják. Az évi beszámolókat után megtárgyalják a sütőipar aktuális problé-

máit: elsősorban mindazokat a kérdéseket, amelyek a kormány gabonaértékesítési akciójából kifolyólag a pékekre kihatással voltak.

A kongresszus résztvevői ötvinszázalékos vasúti kedvezményt kapnak, olyformán, hogy az ideutazásra szóló menetjegyek a visszautazásra is érvényesek, ha a kongresszus vezetősége által kibocsátott igazolvánnyal rendelkeznek a résztvevők a visszautazásnál. Egyébként a nagypályaudvar másodosztályú várótermében fogadóbizottság várja a résztvevőket.

Feltételekhez kötötték a kiviteli prémium fizetését

Bucurestiből jelentik: Megírtuk, hogy a kormány, illetve a legfelső búzaértékesítő bizottság a kivit búa vagonja után 3000 leies kiviteli prémium fizetését határozta el. A prémiumot bármily minőségű búza kivitele esetén fizetik, tekintet nélkül arra, hogy milyen országba történik a kivitel.

A prémium fizetése korlátozva van, amennyiben csak azon ekszportbúza után fizetik a kiviteli jutalmat, amelyre vonatkozó ekszportszerző-

dés augusztus 12-ike után jött létre. A kiviteli üzletet augusztus 31-ig le kell bonyolítani.

A gabonaeksportörök szövetsége azzal a kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy az augusztus 31-es határidőt tolja ki legalább szeptember 10-ig, mert a jelenleg fellépett vagonhiány láttára, teljesen kizárt, hogy nagyobb kivitel lehessen le- bonyolítani augusztus 31-ig.

Versenyképtelen lett satumaremegei búza

Saját tud. Satumare-megyében mennyiségileg jó volt a búzatermés, minőségileg azonban nem. A hóguta sokat ártott. A cseplésnél ép szem alig pergett, legtöbbje őszsza van aszalódva. A kereskedők lehangelődve járják a piacot, válogatnak s bár árura nagy szükség van, nem vesznek, mert az itteni búza versenyképtelen a banati búzával szemben. Mivel a kivitelezés szünetel, a belföldi piac aradi és timisoarai búzából fedezi szükségletét, tehát a hibás satumarei búza itt sem jöhet számításba.

A szerdai hetipiacon nagy lanyhaság uralkodott. Árut alig hoztak s ami volt, a gazdák nyakán maradt az összezsugorodott szemek miatt. Az állatvásáron az exportörök megjelenése okozott némi élénkséget. Kialakult árak a következők: Búza 450, rozs, 440—470, árpa 370, zab 300, tengeri 350—360, burgonya 150 lei százkilónként. Állatárak: Vágómarha élő-súlyban 12—15 lei, tehén vágásra alkalmas 10—13, sertés élő-súlyban 20—22, szopósborjú darabja 1000—1400, fejőstehén 4—6 ezer lei.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Eladó
előszoba üveges ajtó, ablakok. Oradea, Str. Moldova 22.

Megvételre keresek
1/9 rolfilmes, legalább 4.5 fényerejű Anastigmat lenscéjú compinzárás fixkihuzatu fényképező gépet. Dallos, Oradea, Str. C. Negruzzí No. 34.

Eladó
36 szobás penzió, vendéglő berendezéssel. — Ára 1.000.000 lei. Popovics jroda, Oradea, Str. Vlahuta 6. Telefon 167. szám.

Eladó
egy nyolchónapos fekete, fajtiszta német dog him kutya. Oradea, Str. D. Comşa 8. (Nagyállomásnál.)

Láposy Erzsébet
zenetanárnő tanít fiú- és leánygyermekeket 5 éves kortól kezdve. Oradea, Str. Simion Stefan 20.

Alkalmazás

Bejárónő
azonnali belépésre felvétetik. Chaura, Oradea, Str. Regele Carol II., Nr. 19.

Érettségizett
fiatalember, perfect román tudással, gyakorolnak felvétetik Murharynál. Oradea, A. Jancu 9.

Házvezetőnői állást
keres, intelligens középkorú nő. Cím: Sallonta, romai katolikus plébánia hivatal.

Zárdák figyelmébe!
Katolikus urileány állást keres zárdánál, csekély fizetés mellett, mint kisegítő kőszeszony vagy tükárnő. Cím: Zárda, Sft. George, jud. Treiscaune.

Gazdsági szakiskolát
kitűnő eredménnyel végzett egyén, a gazdaság minden nemében jártas, állást keres. Szives megkereséseket „Gazdász” jeligen a kiadó továbbítja.

Lakás

Keresek
azonnalra 1 szobás előszobás, esetleg 2 kisebb szobából álló lakást gyermektelen házaspár részére. Ügynököket díjazok. Címet a kiadóba kérek.

Két szoba
mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Bra-tianu 55.

Butorozott,
elegáns utcai szoba különbejárattal 1-2 személy részére kiadó. Oradea, Str. Dr. V. Babes 12. szám.

Egyszobás
konyhás lakás szeptember 1-re kiadó. Oradea, Str. Take Jonescu 40.

Kiadó
szolid urinőnek utcai butorozott szoba, Oradea, Treb. Laurian 10.

Kiadók
egy- és kétszobás lakások novemberre, Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.

Kiadó

urinőnek szép butorozott szoba. Ugyanott diáklányokat teljes elátásra elvállalok. Oradea, Str. Aurel Vlaicu No. 33.

Kétszobás,
modern parkettás, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. Oradea, Str. Regele Carol 19. szám.

Különféle

Kertes
házban butorozott szoba, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Esetleg teljes ellátásra elfogadok szolid urinőt. Cím a kiadóban.

Abszoláló vizsgával
rendelkező jó magaviseletű fiút inasnak ajánl Plebánia, Gurbediu, Jud. Bihor.

Tanító család
diáklányokat teljes elátásra elvállal. Cím a kiadóban.

SPORT

A Horthy-kupában

Magyarország vízipólócsapata behozhatatlanul vezet

Németország döntetlenül végzett Hollandiával

Budapestről jelentik: A Horthy Kupa vízipólómérkőzések negyedik napjának legnagyobb meglepetése a holland válogatott Németország ellen elért döntetlen eredménye volt. A hollandok olyan jól játszottak, hogy a győzelmet is megérdemelték volna. Franciaország nagy küzdelem után győzött Ausztria felett, míg a magyar csapat fölényesen győzött a belga együttes elleni mérkőzésen. A vízipóló-torna negyedik napján a tabella állása a következő:

1. Magyarország	4 4 — 24:3 8
2. Németország	4 2 1 1 9:8 5
3. Hollandia	4 2 1 1 8:12 5
4. Belgium	4 1 1 2 9:13 3
5. Franciaország	4 1 — 3 8:12 2
6. Ausztria	4 — 1 3 8:18 1

A Horthy Kupa első védője a magyar válogatott, amely akkor is megnyeri a tornát, ha utolsó mérkőzésen Franciaországtól vereséget szenvedne, miután behozhatatlanul vezet. A szerdai versenyekről részletes beszámolókat a következőkben adjuk:

Hollandia—Németország 1:1 (1:0). A kitűnően játszó holland csapat győzelmet érdemelt volna. Az első félidőben a hollandok vezetnek és a szünet után csak óriási küzdelemmel sikerült a német csapatnak megszerezni az egyenlítést.

Franciaország—Ausztria 3:2 (2:2). Az első félidőben kiegyensúlyozott játék folyt, a szünet után azonban az állóképesebb franciáknak sikerült a győzelmet megszerezni.

Magyarország—Belgium 4:0 (3:0). A belgák pompásan játszottak, gyorsak voltak, de a kitűnő magyar együttesel szemben nem boldogultak. A mérkőzés a belgák támadásaival indult és Bródy ugyancsak munkában van. A 2. percben Hazai Brandynak adja a labdát, aki leuszik és közeli lövése védhetetlen. (1:0). Ezután Brandy Némethnek adja a labdát, aki azt a belga kapuba ejti (2:0). A harmadik gólt Németh doppler után szerzi. A második félidőben Bozsi—Brandy—Németh ut után Németh beállítja a végeredményt (4:0).

A magyar—osztrák hólgyuszó mérkőzés eredményei: **400 m. hölgy gyorsuszás:** 1. Harsányi Vera 5:52.4, 2. Acs Klára, 3. Ittlinger. **100 m. hátuszás:** 1. Acs Klára 1:25.8, 2. Gyórfi Irén, 3. Wagner. **200 m. melluszás:** 1. Seeböck Vilma 3:13 mp. osztrák rekord. 2. Szigeti, 3. Hetényi.

ELKÉSZÜLT A BALKAN LABDARUGO TORNA MŰSORA. Mindössze három állam vesz részt, mert a görögök és jugoszlávok vég-ség lemondó levelet küldtek: Október 3: Románia—Törökország. Október 7: Törökország—Bulgária. Október 10: Románia—Bulgária.

„Magas iskola” az ügétőverseny-pályán.